

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

ч. 88 квітень – червень 1991

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — ЗСА — Канада — Німеччина

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ОРЛИНИЙ КРУГ

"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" - журнал новацьких виховників.
Виходить кварталюно.

Ч. 88.

Квітень - Червень 1991.

Редагує колегія в складі: Денис Беднарський, Ігор Бушак, Наталка Вербовська, Орест Гаврилук, Стаха Гойдиш, Оксана Заліпська, Надя Кулинич, Іван Нагірний, Віталій Окуневський, Теодосій Самотулка, Микола Ханас

1

(це місце для Тебе, Братчику/Сестричко!)

Відповідальний редактор - Сірий Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григоріва.

Відбито офсетом у Філадельфії. Наклад 300 прим.

Ціна поодинокого числа: 2.50 дол. Річна передплата: 10.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.

Printed in U. S. A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Orest Hawryluk, M. D.
321 Linden Drive
Elkins Park, PA 19117
U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, NJ 07106
U. S. A.

ФУНДАТОРИ "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ":

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса	Батага Бурлаків
Сірі Орли Людмила і Петро Дармограї	Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
2-ий Курінь УПС "Ті, що Греблі Рвуть"	Загін "Червона Калина"
Великий Пл. Курінь "Хмельниченки"	Пластова Станиця Чикаго
Крайова Пластова Старшина З. С. А.	28-ий К. УПС "Верховинки"
20-ий Курінь УСП "Лісові Мавки"	Крайова Пл. Старшина Канада
10-ий Курінь УПС "Чорноморці"	3-ий Курінь УПС "Лісові Чорти"
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш	Пластова Станиця Нью-Йорк
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки	Головна Пластова Булава

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

В днях 9 - 15 лютого 1991, у карпатському містечку Славське, в Україні, відбулася ювілейна 100-та Рада Орлиного Вогню "Сотий Вогник - Нова Іскра". Пригадаємо, що 1-шою Радою Орлиного Вогню був Курс-табір новацьких виховників, що відбувся в Косові, 10 - 24. І. 1944. І ось так склалося, що якраз 100-та Рада Орлиного Вогню зібралася знову в Рідному Краю.

А в міжчасі - 98 Рад Орлиного Вогню по різних країнах діаспори. У міжчасі - 47 років мозольної праці для наших найменших. Тисячі сходинок, збірок, прогулянок, змагів, вогників. Сотні новацьких таборів. 6 чисел журналу "Новак" і 400 чисел його наступника - "Готуйсь". 88 випусків нашого журналу для новацьких виховників "Вогонь Орлиної Ради" 25 випусків "Бібліотечки ВОР" - це розповіді, гри, майстрування, пісні, ігрові комплекси, посібники до новацьких проб, збірники до вмілостей. Цей перелік наявно вказує, яку кольосальну роботу провів Орлиний Крут - те ядро новацьких виховників, засноване Старим Орлом, яке з невеликого числа ентузіастів розрослося в з'єднання новацьких братчиків і сестричок по всьому світу.

У Славському при Орлиній Ватрі засіли виховники й виховниці з України (та й із Польщі, бо й звідти були учасники!) Засіли в доброму товаристві й мають чим гордитися, мають на чому будувати, мають багату традицію що її будуть продовжувати. Шість з них зголосилося до праці в редколегії "Вогню Орлиної Ради". Їхні прізвища прочитаєте в списку редколегії на попередній сторінці.

Усім сестричкам і братчикам в Україні й у Польщі кличемо: Вітайте в нашому Крузі! Давайте, будемо спільно працювати для добра української дітвори!

Щиро вітаю Вас:

С К О Б !

Сірий Орел Орест

ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ

100-ТА РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ (ВПОРЯДНИКІВ 81) "СОТИЙ ВОГНИК - НОВА ІСКРА" У СЛАВСЬКОМУ

Дня 15 лютого 1991.

З В І Т ІЗ РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ

1. НАЗВА: 100-та Рада Орлиного Вогню (Впорядників 81), "Сотий Вогник - Нова Іскра", у Славському.

2. МІСЦЕ І ЧАС: Славське, 9 - 15. II. 1991.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ПЕРЕВЕДЕННЯ: Раду Орлиного Вогню
в організували Львівська Обласна Рада Пласту і Станична Пластова
Старшина у Львові, а перевів Орлиний Круг у складі:
Сірі Орли: Орест Гаврилук і Маркіян Гаврилук
Сірі Орлиці: Людмила Дармограй, Оксана Куровицька, Олеся
Пасічник і Галина Потюк.

4. ПРОВІД: Комендант - Сірий Орел Орест Гаврилук.
Заступники коменданта - Сіра Орлиця Людмила
Дармограй (програма) і Братчик Олесь Криський
(господарка).
Бунчужний - Сірий Орел Маркіян Гаврилук.
Писар - Сіра Орлиця Оксана Куровицька.
Прелегенти - Сіра Орлиця Олеся Пасічник
- Сіра Орлиця Галина Потюк.

5. УЧАСНИКИ:	<u>Осередок</u>	<u>Братчиків</u>	<u>Сестричок</u>	<u>Разом</u>
Львів	4		13	17
Стрий	2		4	6
Івано-Франківськ	0		4	4
Тернопіль	3		1	4
Рівне	0		3	3
Борислав	2		0	2
Дрогобич	0		2	2
Жидачів	0		2	2
Моршин	2		0	2
Новий Розділ	2		0	2
Перемишль	0		2	2
Самбір	1		1	2
Трускавець	2		0	2
Гжицько	0		1	1
Золочів	1		0	1
Київ	1		0	1
Красне	1		0	1
Галезів	1		0	1
Сколе	1		0	1
Яворів	1		0	1
Разом	23		33	56

Окрім того в заняттях Ради Орлиного Вогню брало участь 11 слухачів, які не були кандидатами на новацьких впорядників. Вік учасників вагався від 15 до 46 років з тим, що переважаюча більшість (82%) були в віці 16 - 29 років.

37 учасників подали своє визнання як католицьке, 11 як православне, 4 як християнське, а 4 не відповіли.

За професією було 21 студентів (учнів), 20 учителів, 4 інженери, по одному: економіст, геолог, майстер, модельєрка і слюсар; 6 не відповіло.

Організаційно учасники були поділені на:

Гніздо братчиків "Лісовики" - рої:	Вовки
	Іжачки
	Ягнята.
Гніздо Сестричок "Щебетушки"-рої:	Зозульки
	Курчата
	Журавки
	Лебідки.

6. ПОРЯДОК ДНЯ: 6:30 - вставання, прорух, порядкування, миття.
7:30 - молитва, підняття прапору, наказ.
7:45 - гутірка.
8:45 - снідання.
9:45 - заняття.
14:00 - обід.
15:00 - заняття.
19:00 - вечеря.
20:00 - ватра або заняття.
22:00 - підготовлення до сну.
22:30 - нічна тиша.

7. ПРОГРАМА: Як приписано для вишколу новацьких впорядників з тим, що не проведено показового дня табору, а писання тримісячного плану праці залишено як завдання, що його учасники мають виконати вдома й предложити Крайовому Пластовому Проводові України. Обмежений час тривання Ради Орлиного Вогню подиктував konieczність інтензивної програми, щоб можна було все перевести. І так: треба було мати одну гутірку перед сніданням, мати програмові заняття замість пообідньої перерви, як також переводити заняття після вечери.

8. ВИСЛІД ТОЧКУВАННЯ:

Микола Ханас	Стрий	92 точки
Іван Нагірний	Стрий	85
Віталій Окуневський	Моршин	85
Василь Дутчишин	Тернопіль	84
Василь Кондратик	Трускавець	84
Петро Федорів	Тернопіль	83
Богдан Олексій	Тернопіль	82
Ігор Бушак	Львів	81
Наталія Вербовська	Дрогобич	81
Оксана Бинницька	Івано-Франківськ	81
Наталія Літковець	Рівне	81
Ева Петюк	Жицько	81
Уляна Терендій	Львів	81
Ліда Коршунова	Львів	81
Ольга Черкасова	Львів	81
Ірина Пайончківська	Стрий	80

Орест Дейнека	Новий Розділ	79
Роман Припін	Красне	79
Любомира Ревакович	Львів	78
Галина Стронціцька	Львів	78
Ганна Воненко	Івано-Франківськ	77
Оксана Заліпська	Рівне	77
Богдан Маєр	Львів	77
Леся Хміль	Жидачів	77
Оксана Яцейко	Львів	77
Володимир Гуменний	Золочів	76
Роман Тарнавський	Борислав	76
Константин Тесленко	Київ	76
Орест Бобко	Самбір	75
Ярина Колісник	Львів	75
Ірина Лош	Львів	75
Олеся Омельчук	Рівне	75
Марія Федущак	Івано-Франківськ	75
Олег Сарахмон	Новий Розділ	74
Марія Артиш	Івано-Франківськ	73
Олег Клепуц	Сколе	73
Ольга Посполита	Львів	73
Оксана Кренціпрох	Львів	72
Ігор Пиріг	Борислав	72
Оксана Синичин	Стрий	71
Уляна Турченяк	Жидачів	71
Богдан Масловський	Львів	70
Соломія Нарольська	Львів	70
Люба Топорович	Самбір	70
В'ячеслава Цюрупайло	Стрий	70
Андрій Шологін	Трускавець	70
Іванка Коштала	Перемишль	69
Ігор Леськів	Моршин	69
Ярослав Горалевич	Яворів	69
Василь Прокопчук	Радехів	69
Ліда Пруська	Дрогобич	67
Анна Мазепа	Львів	65
Ольга Ватаг	Тернопіль	63
Євген Стасюк	Львів	63
Юлія Кузьм'як	Перемишль	56
Юлія Андрусів	Львів	47

Усі учасники, що добули 67 або більше точок, закінчили Радугу Орлиного Вогню успішно й можуть робити далішні старання, щоб добути ступінь новацького впорядника.

9. ГОСПОДАРКА. Зрозуміло, що без попереднього підготування всіх технічних і фінансово-господарських справ, не було б можливим перевести Ради Орлиного Вогню. Організатори з цим гарно справилися. Все ж труднощі були. Неможливо було примістити всіх учасників разом і вони були розкинені по різних відпочинкових базах у Славському. Там, де ночували, там і мусіли харчуватися. У висліді не було контролю над учасниками після закінчення денних зайнять, аж до молитви наступного ранку. Конечність розпускати учасників тричі денно на харчування й чекати на їх поворот теж не була вигідною. А крім того зайняттям Ради Орлиного Вогню весь час приглядалися цікаві з-поміж великого числа приватних людей, що відпочивали в тих самих будинках. Проте треба ствердити, що цей стан не відбився від'ємно на переведенні програми.

5

10. ЗАВВАГИ: Відбуття 100-ї Ради Орлиного Вогню в Україні було історичною подією. Це вперше від 1944 року проведено на рідних землях вишкіл новацьких виховників. Пройшов він дуже успішно. Зацікавлення було велике, а учасники, як правило, були спрагнені відомостей з новакознання й солідно працювали, щоб із собі засвоїти. Цей перший гурт 51 братчиків і сестричок, що закінчили Раду Орлиного Вогню повинен покласти солідні підстави під організування й ведення новацьких клітин. Подяка належиться всім членам Проводу Ради Орлиного Вогню, які виказали чимало посвяти, щоб свої завдання виконати як найкраще.-

С К О В!

Сірий Орел Орест
Сірий Орел Орест
Комендант

Одержують.

1. ГВ УПН-ів
2. ГВ УПН-ок
3. ТКПР Україна
4. а/а.

"НАДСПРАНІЧ"

"СОТИЙ ВОГНИК - НОВА ІСКРА"

Мудрість Сірих Орлів

А ЯЛИЦІ ШУМІЛИ...

Славське... Містечко в Карпатах - знаний лежатарський resort. З одного боку гора Кремінь, з другого - річка Опр. Це тут у 30-их роках був сталний пластовий табір. Тут теж мали місце наради тайного "Пластового Центру". Звідсіля розходилися рівночасно в різні сторони їх учасники - тихцем, щоб ворог не запримітив. Шуміли ялиці і вказували їм шлях у далекі, неznані світи...

Сьогодні в Славському відпочивають старі й малі. Розбудовано цілий ряд баз, в яких проводять свої вакації робітники, міщани, інтелігенція. Дехто їздить на лежатах. Інші пересиджують перед телевізором. Ще інші не можуть дочекатися, коли відкриють дискотеку.

Сьогодні в Славському незвичний рух. Приїждять хлопці й дівчата, молодці й дівчиці які не шукають тут відпочинку. Це з'їхалися учасники Ради Орлиного Вогню. Управління Народної Освіти випустило обіжник до всіх шкіл: висилайте людей на пластовий вишкіл до Славська. І вони їдуть. Зустрічають тут інших учасників: пластунів, студентів, учителів. Дуже пестре товариство зібралося. 56 учасників, 11 слухачів і 7 членів проводу. Майже з кожного містечка в Галичині. Є і з Волині, з Києва, Дніпропетровська, Донецька. Навіть з Польщі приїхали. В більшості не знають, чого очікувати. Деякі гордяться, що вже цілий рік належать до Пласту. Інші про Пласт тут уперше почули.

Орлина Ватра. Відкриття Ради Орлиного Вогню. Це 100-та Рада. І перша в Україні від 1944-го року. Чуємо про Орлиний Круг, його традиції, про завдання, що перед нами, про потребу на цей тиждень стати дитиною: новачком, новачкою. І - о, диво! - Ті пластуни вітаються лівою рукою!

Порозкидали нас по різних базах. На спільні зайняття треба ходити "через три горби і три долини". Так само три рази денно: на сніданок, обід і вечерю. І то неабиякі горби! Дійсні карпатські! На третій день братчик Олесь каже, що я вже так легко ходжу, як гуцул. Але він не знає мого секрету. Бо я таки дійсно гуцул. З Коломиї! А ще до того мій апетит. Годують тут за пляном. Клюски й сіканці на сніданок, клюски й сіканці на обід, клюски й сіканці на вечерю.

Карпатська ніч. Мороз, аж тріщить. Постойш кілька хвилин і ноги в хутряних чоботах болять від зимна. "Зима, як у Старому Краю"- жартує Маркіян. Небо завітчалось мільярдами зірок. Пояснюю сузір'я: ось там Великий Віз, там Полярна Зірка, у над нами - Оріон. "А ти звідки це знаєш?" - дивуються. "Хіба ж у вас є такі сузір'я?" З долини несеться стукіт коліс по рейках і свист паровозу. Це мчить поїзд: Львів - Мукачів. Ялиці шумлять...

Неділя. Маршуємо до міста до церкви. На жаль, церква закрита - Богослуження перенесено на три години пізніше. Братчик Кульбас пропонує перейти трішки далше, до пам'ятника героям. Там похоронено бійців УПА, яких розстріляло НКВД. Молимося. Певно були й такі між нами, що оце вперше в житті молилися. Співаємо пластовий ОтчеНаш. А тоді - "Коли Ви Вмирили". Кругом збираються прохожі й жителі містечка. Моторошно і настроєво. Вертаємося зі співом. Скоро спів переходить у жарти. Ідуть у рух снігові кулі. Сестрички зачіпають братчиків. А найбільше сестричка В'ячеслава. Вкінці мають того досить. Натирають її снігом.

Вибираємо назву Ради Орлиного Вогню. Різні виходять пропозиції. Але всі свідомі історичної ваги хвилини. Це сота Рада Орлиного Вогню - сотий вогник. І він має кинути ту нову іскру, від якої загоряться новацькі вогники по всій Україні. Так і назвали: "Сотий Вогник - Нова Іскра".

Два автобуси привезли до Славського педагогів з цілої Львівської області. Їм цікаво завітати з Пластом. Заповнили залю міського кінотеатру. Говорить комендант: що таке Пласт, які його ідейні основи, цілі, методи, засоби, де і як він діє. А тоді ще коротко друг Генега доповнює про теперішній стан Пласту в Україні. На залі констернація: адже ж відомо, що коли хтось починає балакати, то говоритиме не менше години, нудно і нецікаво. А тут: за п'ять хвилин усе сказали й Сірий Орел Маркіян почав показові сходи. Навіть не було коли задрімати. Дев'ять хлопчиків і трое дівчаток з місцевої школи. Вони теж не знали, чого очікувати. Але їм це подобається. Блищать цікаві оченята, ротика повідчинялися, коли слухають розповіді про Мандрівника. Змагаються в шнуруванні черевиків. Майструють, співають. Тріумфально обходять усю залю, вимахуючи топірцями, що їх вони собі ось самі змайстрували.

Сіра Орлиця Галина розповідає про походження назви річки Опір. Колись давно, коли на ці землі нападали татари, люди стали за річкою й учинили опір татарській навалі. Від того й пішла назва річки. Захоплююча легенда! А сестричка Галина добре знає місцеві перекази. Вона родом зі Славського, тут же живуть її батьки.

Сидимо при вогнику й слухаємо казки про червоного змія й дев'ять князівен. Снується смужка диму і снується казка про хороброго князя Іванка і сумну долю його дочок, що їх усіх замкнув у тяжку неволю лютий змій. Всі прекрасно розуміють алегорію й у декого сльози на очах. А надворі ялиці шумлять...

Сіра Орлиця Олеся переводить змаг. Від пункту до пункту мандрують рої. Хто швидше? Хто краще? Ось переходять трасу зі зав'язаними очима за шнуром, обережно намагаються ногами ґрунт перед собою, по свіжому снігу. А там - що це? Ой скільки всякого вилипили зі снігу! І снігові баби і ройові символи. Ось, квочка з курчатками. А онде - натуральної величини вовк, ще й у пластовій хустині простяг лапу на привітання. Згори ніжно злітають сніжинки, спроквола покривають усе кругом. Маєстатичні карпатські ялиці всі в білому, немов убрані на своє вінчання, наспівують свою відвічну пісню. Ой, Рідна Земле, яка ж ти прекрасна!

Простягає, щоб я подивився на одну сестричку, яка натягнула ногу і не може ходити на зайняття. Ідемо. На щастя, нема серйозного пошкодження. Раджу дати нові відпочати. Але хвора не погоджується, завтра вона вже буде знову на заняттях. Радий, що все виглядає добре, вертаюся назад на свою базу - "через три горби і три долини". Сестричка Марійка мене проводить. Протестую, що це непотрібно, але вона настояє - вдячна, що я відвідав пацієнтку. По дорозі розповідає мені про рідний Івано-Франківськ.

Цілу ніч, цілий день і знову цілу ніч падав сніг. Раннім ранком бригада жінок прокопує стежки між будинками бази. Лещатари радіють свіжим сніжком. Олесь твердить, що снігу напало по пояс. Але я високий - мені сніг сягає заледве вище колін.

Прещальна ватра. Невже це вже кінець? Як же скоро проминув цей тиждень! Хотілося бути тут ще і ще! Увага всіх напружена, щоб не пропустити нічого, втягають у себе, мов та губка, кожне слово розповіді, кожний акорд пісні, - як це зрештою сприймали протягом цілого тижня. Комендант прашається з усіма, роздає посвідки, віденки. Останнє "Добраніч!", круг розривається. Індивідуальним прещанням, здається, не буде кінця. Беруть собі по вуглику з Орлиної Ватри, щоб з них розпалити новацькі вогники по всій Україні, щоб розпалити вогонь наступної, 101-ої Ради.

Мчить поїзд і веде додів учасників 100-ї Ради Орлиного Вогню. Ритмічно вистукують колеса, а понад ними несеться пластова пісня. Та чи тільки одна? Всю дорогу співають нововивчені пісні братчики і сестрички. Повні запалу, пластового завзяття, готовости до праці з пластовим новізтвом. "Не ті вертаються, що їхали". Далеко позаду залишилося Славське. А в Славському ялиці шумлять, як завжди...

Сірий Орел Орест
13. IV. 1991.

Старий Орел

О С Н О В И В И Х О В А Н Н Я Н О В А Ц Т В А

1. Визначення. Пластові новаци – це здорові, загартовані, бистрі, сміливі хлопці, що вміють все й всюди гарно поводитись, що дають собі раду все й всюди, де б вони хоча б і вперше не були, байдуже, чи це ліс, чи поле, місто чи село. Не бентежать їх нові люди, не плачуть у поганих ситуаціях. Все усміхнені й веселі; правдомовні й слухняні, добре вчаться, де мають змогу, допомагають другим.

Гуртом згідливо проводять свої гри; в грах і грами школяться, щоб стати пластунами. Гуртом готуються до Пласту, щоб у Пласті служити Богові й Україні.

Новацький рух – це рух пластових новаків, що бавляться під доглядом пластунів, які допомагають їм всебічно розвиватися, що допомагають їм школитися – здобувати ступені жовтодзюба, юного орляти, орляти, щоб у майбутньому, як юнаки, здобути ступень скоба. Новацький рух – це рух для новачів, велика, цікава, пориваюча, різновидна /виховна/ гра жовтодзюбів, юних орлят, орлят, дітей могутніх скобів.

2. Орлина атмосфера. Скоб – це не лише найвищий ступень юнацького вишколу. Скоб – символічне зображення ідеалу пластуну, із його силою характеру та тіла, із його красою думки й чину, із його обережністю в поведінці, із його бистротою в життєвих ситуаціях. Скоб – птах дужий, бистрий, сміливий, птах – який любить волю і простір, птах, що дає собі раду в поборюванні простору, дає собі раду з діючими силами в просторі.

Скоб вказує нам, як порушатися в безмежних повітряних просторах, що прилягли до нашої землі й із високого орлиного лету приглядатися нашим пестрокрітним степам, темносиньому морю та зеленим із скелистими верхами гірським масивам, ту-то-там вкритим вічним снігом. Та не лише вчимося від скоба приглядатися до всього, що нас окружає. Скоб криє в собі якусь величню таємну силу, що навіває на нас нові почуття сили, певности себе, відваги, що являється джерелом нашого змагу, нашого знімання до високого лету, до пізнання морських глибин, до мандрівки по високих полонинах. Скоб – джерело нової думки, джерело нових волевих настанов, джерело нових творчих настроїв. Скоб створює нам своєрідну атмосферу – орлину атмосферу. Малих орлиних дітей вводять орли у цей новий, казковий світ, у світ свободи, краси, сили, правди, простору, щоб вони виростили в нових умовах іншими, щоб розвивалися та жили для цієї землі, з якою вони так тісно зв'язані, щоб жили для цих людей, із якими вони кровно споріднені.

Перед нами питання: орлина атмосфера чи атмосфера джунглів? Атмосфера джунглів – це казка чужого нам світу. Орлина атмосфера, що природньо пов'язує нас із українським світом є ближча нам та зі значно ширшим простором дії за атмосферу джунглів, у якій живуть та розвиваються вовчєнята багатьох народів.

3. Мета та завдання. Орлині діти, введені в світ орлиної казки, діють, бо так природа велить. Діють вони в приязності й поза засягом очей сірих орлів, діють кожне зокрема й всі разом у межах суворої дійсности. А вона й ставить нам виразно сформульоване питання про доцільність тої чи іншої нашої дії.

Маля діє: рухається, бо цього вимагає фізичний розвій; говорить, бо цього вимагає духовий розвій. Рух-дія – приємність для нього, рух-дія дає йому нові враження, рух-дія дає досвід. Маля розвивається: міцнішають крила, бистрішають чуття, багатішає ум у знання та досвід. Кристалізуванням життєвого стилю, виниканням заінтересувань, що побуджує до творчости, зароджується індивідуальність, в міру фізичних та психічних спроможностей маляти формується індивідуальна суцільність, особистий стиль на базі морально-етичних і естетичних первнів.

І чи по правильних рейках проходить розвій маляти? Мовчазна, сувора дійсність потакующим рухом потверджує доцільність гармонійного виховання маляти-осібняка.

Та малюк не сам. Таких, як він, багато. Всі вони збираються разом, творять гурт-товариство. У кожного з них своя думка, у кожного з них своє бажання. Що ж діяти з цим пестрим, художнім, із буйною уявою колективом? Невже ж можна нанизати окремі їхні бажання на знак чарівної палички, що має силу при її показанні успокоїти їх, зосередити їх думку й хотіння для спільної дії? І, справді, на гасла зграя грається в радісному гаморі, то спокійно слухає розповіді про малих героїв, то щось майструє, то в співучому гурті поборює простір або в ідеальній тиші скоординовано міряє гай чи поле. Осібняки вчаться жити гуртом, діяти гуртом.

Чи не вбивається індивідуальність малюка в гуртовому житті? Чи по правильних рейках проходить їх розвій? Мовчазна сувора дійсність потакующим рухом потверджує доцільність колективного виховання малюків, вказуючи на нашу кінцеву мету.

І наш пронизливий зір зупиняється ген за обрієм на вільній українській спільноті. Зразковий там лад і порядок. Щоб зберегти себе, щоб розвинути свою силу, дбає про своє майбутнє, дбає про доростаюче покоління, допомагає йому в його змаганні до досконалости створенням відповідних умов для розвитку їхніх психофізичних здатностей. Щоб продовжувати своє славне минуле, кладе сильну основу під крашу нову спільноту... І нам увижаються сьогоднішні, високоякісні учасники дитячої ігри, як повновартні громадяни великої української спільноти...

ність каже нам, що перед нами велике й важке завдання створити відповідні умови для росту наших малюків, де всеціло панували би правда, добро, свобода, та справедливість. Перед нами велике й важке завдання створити відповідне середовище, в якому могли б особняки знайти найкращі можливості для виявлення себе й рівночасно, щоб могли включитися і діяти, як повноцінні члени колективу. Цим середовищем для новаків повинно бути пластове середовище, конкретно: рій - гніздо новаків.

Рій - це не абстрактне, відірване від сірого будня середовище. Це гурт хлопців, що природньо дібрався, щоб бавитися. Гра однає. Члени гурту стають друзями. Вони творять добре товариство. Підкреслюю добре. Товариство про яке мріють батьки для своєї дитини. А добре воно не лише тому, що цей гурт носить прикметник "пластовий". Ні! Інші особливості зумовлюють якість цього гурта. Гурт хлопців збирається періодично на свої систематично ведені зайняття, якими проводить хтось із старших. Планове, організоване дозвілля дітей під доглядом старших - це одна з передумов високої якості цього гурта.

Та чи не перешкаджає сірий орел орляткам у їхніх зайняттях? Чи не придавлює він їх своїм крилом, не даючи змоги виявити себе? Чи не краще дозволити їм літати куди хочуть та як хочуть?

Пригляньмося до цих гор малюків: Ідуть на прогулянку. Ідуть? Не йдуть, а летять! Як би не сірий орел, здається з вітром йшли б наперейми. Чи думають вони про те, чи зможуть їхні крила без шкідливої втоми донести з поворотом до їхнього гнізда?

Кінець майдану, що на ньому граються новаци, простяглися городи. На грищі завзято змагаються дві групи. Іде гра "за межу". Сильним поштовхом паде м"яч на старанно управлену грядку. Щоб скоріше дістати м"яч біжить один з гравців у запалі гри, допчучи молоду городину, прямо до м"яча, не зважаючи на те, що до грядки ведуть стежинки. Чи сірий орел дозволив би на це?

На площі, яку проходить мимо ватага малюків, граються два хлопці. Один із них нехотячи потрутив скорого до бійки члена ватаги. За його підшептом входять у спір з невинними хлопцями й забирають їм безправно іграшку. Чи в приязності сірого орла може мати це місце?

Сірий орел стежить за орлятами. Він стоїть на сторожі правил гри, він побуджує орлиних дітей до дії, яка веде їх до здійснення леліаного виховником виховного ідеалу; а він таких незглибимий, що індивідуальні риси кожного малюка знаходять підтримку та спрямування до розвитку й все кращого й кращого вияву себе, а ніколи придавлення чи погашення зацікавлення. Оттоді то новак не відчуває себе безвольним, а підметом, повновартним, що завдяки психічним і фізичним особливостям дітвори, а зокрема буйній уяві, легко можна досягти. Тоді можна досягти також і того, що малюк включиться в гурт, пізнає підчас власного переживання велику жит-

тєву правду, що щастя спільноти є і його щастям і навпаки – лихо спільноти уділяється кожному її членові.

Та цього не досягне сам сірий орел. Він свідомий того, що він не самотній виховник. Хоч в пошані він, хоч відчуває свій великий вплив на орлиних дітей, то все таки пам'ятає, що батьки віддали йому малюка під опіку. Щоб зберегти єдність виховної праці, мусить бути з батьками в контакт, мусить інформувати батьків про свої плани, про поведінку новака, а також мусить бути поінформований батьками про висліди його роботи, про поведінку орляти поза засягом його бистрого зору.

Новак ходить до школи. Як він вивчається зі шкільних завдань, як поводить ся він у шкільному середовищі – це не байдуже сірому орлові. Тому й зустрічається з учителями, інформує й інформується про все потрібне. Також в ряди-годи сірий орел інформує громадян, що інтересуються вихованням дітвори, чи вони організовані в Пластприяті, чи в яких інших товариствах, щоб зробити середовище природним, не відірваним від життя, в якому можна би вирощувати новаків на справжніх громадян великої спільноти.

Орлиних дітей вводять сірі орли в таємничу країну, де на велику радість святойванським вогникам чудовим квітом вкривається папороть, де гостролиста ковила заколихує до сну чуйні дрови та бистроногих тарпанів, де на небосхилних скелях зорять бистрозорі орли. В цій таємничій країні тісно пов'язується казка орлиного світу з твердими вимогами суворої дійсності. В казці орлиного світу пов'язується в одно ціле гра із заслуханістю в казку, рух із безрухом. Такий стан речей є передумовою існування середовища, яке відповідає духові дитячого світу, й дає можливості всебічного розвитку дітвори. У цьому середовищі знаходять для себе місце й орлине дитя, що має розвиватися по змозі як найкраще в міру своїх психо-фізичних спроможностей та сірий орел, що передає частину свого "Я" малюкам, не припиняючи помахів їхніх юних крил, які мають нести орлиних дітей вслід за сірим орлом по шляху готування себе до свідомої, вже як орли, служби Богові й Україні.

4. Основні елементи. Орлині малята повисували цікаво свої головки з гнізда: –Що це таке ось тут? А що це таке ось там?...– засипають питаннями сірого орла. А він радо дає їм відповідь на поставлені запити про предмети чи явища поза засягом свого гнізда.

А білі хмаристі дивовижні потвори поважно біжать по голубому небі, граються зі золотистими променями ясного сонця. Та це жовтодзюбих малят не займає. Для них куди цікавіше все те, що діється ген там, де зелені дерева, коливаючись, гуторять, де невідомі їм ще звірі порушуються обережно. І жовтодзюбачі голови що раз більше і більше висувуються із гнізда, щоб краще придивитися до всього, що діється довкруги. Юні орлині крила в ряди-годи підносяться, то опадають. Помахами крил уже готуються до лету. А старий орел, підсміхаючись, говорить малятам: готуйсь! О, так, готуйсь!

До чого? Це їм неважливе. Помахи крил – приємність для орлиних дітей. Вони захоплені ними. Навіщо роблять це малята? Це їх не займає. Та сірий орел знає. Вони готуються до великих майбутніх юнацьких летів. Заки це станеться, орлині діти пороблять ще пробні орлині лети в супроводі сірих орлів.

А тим часом сірі орли вже в гнізді вказують і при звичають малят до порядку. Без цього важко орлиним дітям гратися, важко щось нового побачити. І хоч не зовсім ще добре розуміють все те, та відчують, що треба додержуватися правил у грі. Без цього немає гри, без цього немає радості. Це відчуття каже їм бути строгим, щоб зберегти порядок, щоб зберегти правду й справедливість. Не диво, що орлині діти такі завзяті їхні оборонці.

Сірий орел радий із цього й старається усвідомити малятам, що всюди є правила, яких необхідно додержуватися. Ці правила називають також законом. Орлині діти мають свій закон. О, вони додержуються його. Чому? Бо вони хочуть гарно бавитися. Вміти бавитися – це особливість сильних. Якщо малята стануть сильними, їх ніщо не зломить, їх не змете зі скелі навіть хуртовина. Орлине гніздо побудоване на сильній, твердій, скелистій підставі. Воно цупко держиться скелі. Чи колинебудь вихор зірвав їх гніздо? Цього ще не було – potwierджує сірий орел. Так, орлині діти додержуватимуться цих правил, перестерігатимуть закону, а стануть сильні. А які ж це правила?

Чи бачите цю величезну жевріючу кулю, що кожного дня ранком підноситься з-за цієї високої гори все вище й вище, пізніше висить над нашими головами і здається от-от впаде. Та де? Вона котиться далі й далі й там ген-ген далеко за цим лісом знов ховається. А тоді стає сіро. Темна ніч прилягає землю. Та не надовго. Ранним ранком знов викочується ясне сонечко й проганяє темінь. Коли світлі промені скупіше падають на землю, о, тоді стає холодно, а сірі хмари білими сніжинками прилягають землю. Та коли соняшні промені починають сильніше приглядатися до білої скатерті на землі, тоді вона тане, а сіру землю вкривають зелені листки рослин та багатобарвні квіти. Весна замінила зиму, а її знов з черги літо, а потім знов то сірими то жовтими то фіолетними красками починає гратися земля. Тоді говорять: "Осінь прийшла".

Чому ця жевріюча куля мандрує і не впаде? Чому стає темно, коли вона заховається? Чому не може бути весь час ясно? Чому це так? Звідкіля це закономірне чергування день-ніч, чи весна-літо-осінь-зима? Чому ніхто з нас не може змінити цього порядку? Бо є хтось, що каже, щоб сонце йшло собі своєю дорогою і ogrівало землю, щоб день чергувався з ніччю, щоб зберігався порядок пір року, життєвий ритм. Є хтось, хто кермує світом. Хто це робить? Це робить Бог. Богові, цьому Добродієві, маємо бути вдячні за це й вірно служити.

Твоє гніздо міцно держиться скелі. А вона пишається серед чудових зелених гір, серед яких ту-то-там стирчать каменисті ске-

лі. У стіп цих гір живуть люди. Вони говорять по-українськи. Земля, що її заселяють українці, далеко сягає поза степи аж по далекі північні лісисті бори. Небагато на ній гір. Куди більше рівних просторів, які вкривають степові трави то дубові гаї то непроходими ліси. Річки прорізують ці безкраї землі й котять свої хвилі ген аж у Чорне море.

Люди, що замешкують ці землі, міста, які для себе побудували, ковилині степові простори, срібнолетні непроходими ліси, зелено-білі гірські масиви, темносині морські глибини – це Україна. Ми прийшли на світ на цій землі, на якій жили наші батьки та прадіди, ми виростили на цій землі. На ній маємо жити, для людей цієї землі працювати, або коротко: Україні маємо служити. Орлині діти, хоч вони ще молоді, хоч вони ще новачки, завжди пам'ятатимуть першу точку новацького закону: "Новак служить Богові й Україні".

Скільки радості приносить орлиним дітям забава! Вони люблять бавитися і то бавитися гуртом. Раз цей гурт менший – рій, а іншим разом більший – гніздо. Всі малюта хотять бавитися. У них є одне нестримне бажання, одна спільна воля. Цій спільній волі гурту підпорядковується кожний з його членів. Гурт ставить вимоги до своїх членів. Нпр. в год. З назначені зайняття. В визначеній годині зібралися всі крім Толя і Данка. Сірий орел починає зайняття. В ту ж хвилину вбігає з гуком Данко. Зайняття припинилося. Чи це гарно? Чи гурт може дозволити, щоб Данко чи хто інший перешкаджав у зайняттях? Або йде гра: "Лови на ведмедя". Миркові не подобалося, що він не водій. Він надувся, сів збоку. Інші гравці споглядають на Мирка з-під лоба. Гра вже не йде... Гурт вимагає послуху правилам гри. Гурт накладає на свого члена обов'язок поводитися так, як це для гурту в дану хвилину потрібно, а не так, як цього собі бажає в дану хвилину член гурту.

Та перш за все орлине дитя слухається батьків, священника, учителів, воно слухається сірого орла. Чому? Бсі вони старші, мудріші, вміють пояснити невідоме чи незрозуміле, вміють показати їм щось цікавого, а сірий орел водить їх крім того по лісах, полях, бавиться так гарно з ними. Часом сірий орел попрохає роєвого, щоб він допоміг йому перевести гру. Тоді треба й роєвого послухати; бо він заступає тоді сірого орла. Так, орлине дитя слухається сірого орла, бо йому ніяково не послухати його. Його в'яже щось зі сірим орлом, який так любить орлине дитя. То ж орлині діти, хоч вони ще молоді, хоч вони ще новачки, завжди пам'ятатимуть другу точку новацького закону: "Новак слухається виховників".

Часом трапляється, що орлине дитя не зробить так, як треба, зробить щось поганого. Тоді йому такий сором! Очі всіх сверлють його, немов говорили б: "бачиш який ти поганий?" Та орлине дитя обіцяє собі, що вже більше не зробить цього, й що важливіше додержити обіцянки. Воно хоче бути ліпшим, хоче бути кращим. З кожним днем, з кожним місяцем, з кожним роком воно стає ліпше. Не лише сильнішим, але завзятішим, робить все більші й кращі добрі вчинки. Та не лише маля чується сильніше, а важливіше те, що всі

помічають це. Говорять їм це відзнаки пробних летів - першого, другого, третього, на лівому рукаві та відзнаки орлиних вмілостей на правому рукаві. Орлині діти, хоч вони ще малі, хоч вони новачки, завжди матимуть в пам'яті третю точку новацького закону: "Новак старасться бути щораз ліпшим".

Коли орлине дитя вже прийняло за свої всі точки закону й з успіхом пройшло перший пробний лет, складає обіцянку. О, це дуже важлива хвилина! Тоді збираються всі новачки до великого круга враз зі сірим орлом. Тоді гніздовий орел приймає від нього обіцянку: "Обіцяю любити Бога й Україну, помагати другим, придержуватись Новацького Закону".

Жовтодзюб складає обіцянку з особливим почуттям й в глибокому переконанні, що додержить обіцянки. Він ще не усвідомляє собі, як важко це зробити, як важко пам'ятати про закон дома, в школі, в лісі чи на полі, а найважче підчас гор. Хоч ще не зовсім йому зрозуміле те, що таке любов Бога й України, хоч і не зовсім зрозуміле ще йому те, як приємно допомогти тим, що потребують тієї допомоги, хоч ще не зовсім зрозуміле, як важко не раз додержати новацького закону. Та це може й неважне. Бо там глибоко в душі закоренилися почуття релігійно-етичні, національні, естетичні, які провадять жовтодзюба по лінії практичного здійснювання завдань, що їх унагляднює клич, закон, та обіцянка.

Завданням сірого орла ця іскра, що тліє в глибинах дитячої душі, роздмухувати різними способами і засобами, щоб тим досягти мети, яку ми, сірі орли, зовсім добре усвідомлюємо. Ми здаємо собі справу з того, що сформуловані нами клич, закон, обіцянка, а також ще й новацька пісня в особливій формі схоплює згадані думки - це ніщо інше, як сконкретизування в зрозумілій для дітей формі, мети для вирощення повноцінних майбутніх членів нашої великої спільноти.

5. Метод. Перед Тобю, сірий орле, вирине важливе питання: як досягти мети? Ти роздумуватимеш над способами і засобами для її реалізації. "Як?" - це настирливе питання ворухитиметься в глибинах Твоєї душі. Очі Твоєї душі зупиняться на об'єкті, його зацікавлення, його праці. Для орлиних малят притаманний рух, дія. Дитячі зацікавлення широкі. Тому й вони неспроможні зупиняти своєї уваги довше над одним і тим самим. Саме Твої спостереження - вихідна точка в Твоїй праці з новачками. То ж Ти не скажеш орлиним дітям сидіти й не станеш балакати про чемних дітей, а на кінець мов цукорок для заохоти проведеш одну нецікаву гру. О, ні! Вербальний стиль роботи напевно відштовхуватиме дітей, моралізування їм противне. Такий метод жодного успіху не принесе. Хлопці що раз менше й менше відвідуватимуть зайняття і замість сходин в домівці чи коло домівки, проводитимуть самі свої зайняття, які часто кінчаються небажаним вислідом для батьків і загалом часто приносять шкоду даному хлопцеві й нашій спільноті у майбутньому. Ти вестимеш працю інакше. Ти використаєш цей гін дітей до руху,

й в русі-дії формуватимеш дитячу душу. Та це завдання нелегке. Знання психічних та фізичних особливостей дитвори допоможуть Тобі в роботі й не дозволять збитися з дороги. Для прикладу: м'язи дитини - тендітні, невеличкі, мають у противагу до м'язів дорослої людини ту особливість, що скоро томляться, але й скоро відпочивають. Мале серце дитини, щоб виконати своє завдання поспішно й більш інтенсивно працює. То Ти, сірий орле, знаючи це, не переводитимеш рухових гор довго, без відпочинків, не даватимеш малцям таких завдань до виконання, які вимагають сили й значної витривалості м'язів дорослої людини.

Коли питання "як?" настирливо випихатиметься на поверхню Твої свідомості, ти візьмеш до уваги те, що повчає спостереження, що говорить досвід: гра для дитвори - це праця. Її треба відповідно дозувати й вміло вести. Гра повинна бути для хлопців інтересна, пориваюча, давати багато радості. Та не лише це. Ні! Вона мусить крім самого лише переживання залишати зариси-сліди в глибинах дитячої душі, доводити до виникнення відповідних настанов, такої, а не іншої дії, урабляти такі, а не інші прикмети, а цей важливий внутрішній процес, це ніщо іншого, як кристалізація характеру. Якщо Твоя виховна праця має саме такий хід - Твоя гра досягла мети.

Ведення гри незвичайно важливе. Гра, що має дуже цікавий сюжет і ціленапрямість, може довести до зовсім протилежних вислідів, якщо вона буде ведена нездарно. В бігу гри підставове значення має факт додержання гравцями правил гри. Це не допустить до обману, до говорення неправди, суперечок і т.д. задля тільки виграної. Ти переводитимеш різnorodні гри: прості й складні, тихі й з галасом, рухливі й безпорушні, в домівці й в лісі і т.д. Часом коли Ти, сірий орле, спритний і зумієш ті гри получить в одну цілість, о тоді Ти на шляху до верхів свого мистецтва в вихованні. Ти виховуватимеш своїх новаків не лише за допомогою гор. Ти перериватимеш їх іншими виховними засобами, як гутірка-розповідь, пісня. Діти дуже люблять слухати розповідей й коли Ти цікавим розказуванням зосередиш увагу дітей на собі, тоді Ти зробив багато. Ти зумів довести до спокійного слухання Твоєї розповіді дітьми, яких ще декілька хвилин тому ти міг привести до порядку з важким трудом. Та не лише розповіддю Ти зможеш зв'язати цей гурт в одну непорушну масу. Піснею також досягнеш цього самого, а що ще більше, заставиш їх бути активними й держатимеш їх в одному ритмі. Мелодія бадьорої пісні западатиме все глибше й глибше в душу і настроюватиме дитину до творчої дії. І чи ж ти не досягнув мети?

То ж Твій метод праці не буде вербальний, а ігровий і художньо-виховний. В ряди-годи, коли Ти почуватимешся на силі й зростатиме в Тобі гаряче бажання нестрим о зніматися з орлиними дітьми вгору, тоді Ти подумаєш про одність теми для Твоєї забави з новачками. Тоді добереш собі відповідну розповідь, заведеш відповідні гри, заспіваєш пісню під час майстрування чи окремо - й тоді матимеш сюжетне зайняття з ідейно-формальною єдністю. А якщо Ти захочеш іти далі й побудуєш декілька, 6-9, таких зайнять і

то не лише сходин, а й прогулянку й вогник й змаг, тоді Ти проведеш ігровий комплекс. Ігрово-комплексний та художньо-виховний метод – незвичайно цікавий і Ти цим методом вестимеш частину роботи з новачками.

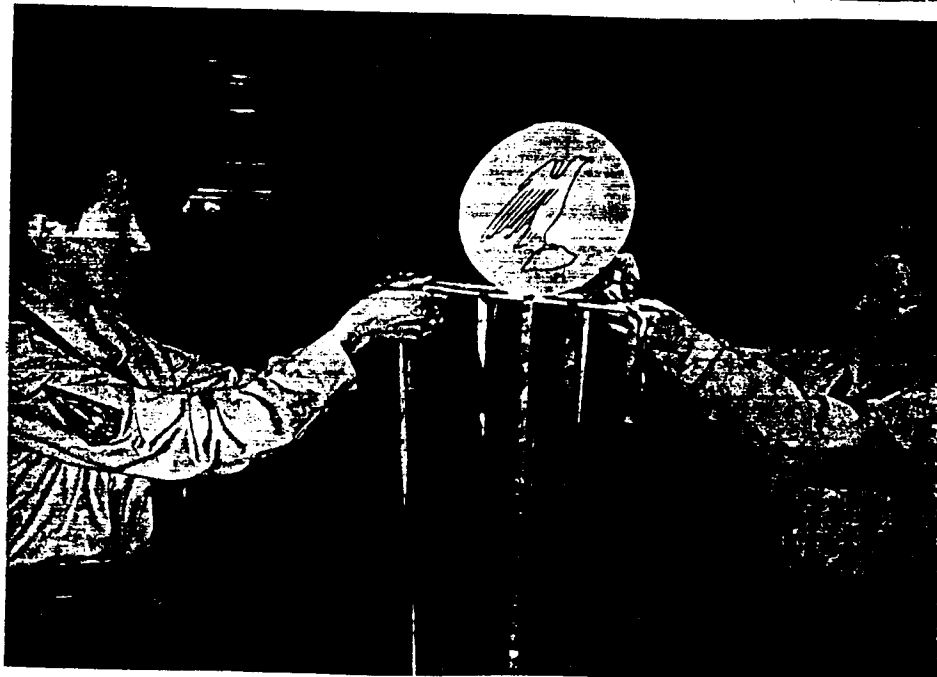
Зайняття з новачками проводитимуться гуртами більшими – гніздом, або меншими – роєм. Один раз у тижні збиратимеш новаків на роєві сходини, а раз у місяць – скликуватимеш на збірки гнізда всіх новаків разом, щоб послушали розповіді, побавилися в декілька великих гор на площі чи настільних чи інших у домівці, поспівали декілька пісень тощо.

І Ти, сірий орле, усвідомиш собі згодом, що перше Твоє завдання – це створити відповідні умови до новацької гри, дати відповідну гру, яка виховувала б, яка вчила б шляхом переживання, шляхом дії. Гру урізноманітнюватимеш ще іншими елементами, як розповідь, пісня тощо. Часом пов"яжеш ті елементи в одну цілість і переведеш ігровий комплекс. Ти працюватимеш методом ігровим і художньо-виховним, а часом ігрово-комплексним і художньо-виховним. Ти звернеш у своїй роботі з новачками особливу увагу на метод у цій свідомості, що найцінніша навіть думка, найгарячіше бажання не матимуть того, а часом жодного успіху, а тим самим вартості й вони тобто ці думки та бажання загубляться непомітно в сірому будні, коли до їх реалізації не підійдеш із відповідним методом.

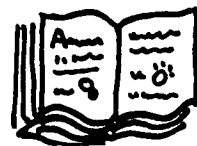
6. Підсумки. Проблема виховання дітвори в сьогоднішніх часах набуває великого значення з уваги на обставини, в яких ми знайшлися. Дітвора, що виростає в умовах еміграційної дійсності незвичайно податлива на впливи довкілля. Вона більш за всі вікові групи є наражена на відчуження. Тому збереження цієї дітвори – це питання незвичайної ваги. Та чи лише сьогодні? А що скаже це леліане в мріях завтра? Коли впаде залізна заслона й на руїнах зачнеється будувати нове життя, чи ж тоді не першої ваги буде проблема виховання дітвори? Хто новим шляхом поведе малюків, що ставлятимуть свої перші кроки в новій українській дійсності? Хто дасть основи релігійно-національного виховання дітям квітучої України? Це питання вартє застанови. Сьогодні нам не вільно мовчки проходити мимо цих великих проблем нашого недалекого уже майбутнього.

А наш новацький шлях вже довгий. Вже 45 років організовано пробивається наша дітвора по тернистому шляху через негоди і темряви до вимріяної правди. Цей 45-річний шлях дав нам, хоч ми жили в важких умовах нашого національного життя, багато досвіду, зародив чимало ще не зреалізованих думок. На цьому ж шляху ми знов усвідомили собі й в зрозумілій формі вказали дітям шлях їхньої гри, щоб вони вчувалися в чудовий вічно живучий гомін великих вільних днів нашого народу, що величними згуками несеться по рідній землі, вирвавшись з глибин національної душі зпід важкого каменя, який приляг їй. О, коби дух наших славних предків – лицарів, князів та гетьманів, виповнив юну душу тугою за кращим майбутнім! А тоді наші новачки зростатимуть на справжніх громадян нової української спільноти, на майбутніх лицарів нового світу.

Клич, закон, обіцянка - це основні наглядні елементи, що постійно побуджуватимуть новаків до дії, що допоможуть малюкам ставити певно свої кроки по шляху у нове майбутнє. А це майбутнє має унятись як новий світ, нова казка завтрішнього дня, в якій чудовими квітками цвістимуть правда, справедливість, краса та сила. Великі простори української землі даватимуть змогу на вільне життя не лише в повітрі та суші, а також і на морі. Тоді наша мрія стане дійсністю, а малюки готуватимуться ще старанніше й взятіше до ще кращої, ще більш досконалої служби Богові й Україні.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

Сірий Орел Орест

КАЗКА ПРО ДЕРЕВО

(Розповідь при Пращальній Ватрі)

В одному саду росло собі дерево. Широке, кріслате, домінувало над цілим садом. Весною радувало всіх чудовим квітом. Влітку його тінь була джерелом прохолоди. Восени родило рясні овочі. Взимі заступало своїм масивним галуззям дорогу студеним вітрам. І всі любили приходити до того дерева. Над його листками літали рої грайливих комашок. На галузках звивали гніздечка співучі пташки. Під корінням мали сховок полохливі зайчики. А ще збиралися під деревом хлопці й дівчата. Там так любо було завжди, так радісно! А найбільше хвалили всі ті овочі, що їх давало дерево. Вони були такі сочисті, такі солодкі, що не тільки гасили спрагу, але й давали потрібну поживу.

Одного разу зірвалася страшна буря. Блискавки прорізували небо, громи били так, що аж тряслася земля. Кулі граду торощили все, що живе. Чорна хмара закрила небо. Вітер завивав, немов зграя скажених вовків, набирив на силу й скоро перемінився в дійсний гурган. Буря йшла по всій країні, нищила все на своєму шляху: вбивала всіх, хто не встиг утекти, пустошила людські оселі, виривала з коренем кожне дерево. Ніщо не могло встоятися тій бурі. Вона залишала за собою тільки мертву руїну.

Почувши, що надходить шалена буря, садівник кинувся тікати. Біжучи через сад, встиг захопити лише кілька овочів опалих з дерева, запхав їх у свою подорожню торбу й подався далеко-далеко, через гори, через моря, до чужих країв, куди буря вже не досягне. Довго мандрував він по світі, шукаючи затишного пристановища. А коли туга за рідним краєм володіла його серцем, витягав він з торби по одній грушечці. Споживаючи овоч, верталася до нього духовна рівновага й спокій, верталися сили до праці й надія на краще завтра. А зернятка з грушечки падали на землю. І ось, за якийсь час, у різних краях вирости з тих зерняток молоді деревця. Скоро розрослися й стали родити овочі. І знов під ними збиралися хлопці й дівчата, знову всі хвалили собі солодкі й сочисті овочі.

Минуло багато літ. Одного разу шов світом мандрівник. Довга дорога втомила його і він сів спочивати якраз у тому саду, де колись росло перше дерево, з якого тепер не лишилося ні сліду. З-за пазухи витягнув грушечку. Це була грушечка з одного з тих дерев, що росли в далеких краях. З'їв її, милуючися її смаком. Почув приплив сил до дальшої мандрівки. А тимчасом зернятка з грушечки впало на землю. Воно відчуло пригожий ґрунт і сховалося під поверхню.

Настала весна. Приграло сонечко, зломило кригу, стопило сніг. Вода просочувалася в землю й життєдайним кормом наситила зернятко. Воно напучнявило, випустило маленький корінець, а з другого кінця - пагінець, що почав пробиватися вгору, на світ Божий. Швидко на поверхні оззеленіли два малі, білі листочки.

Захотів садівник поглянути на свою знищену садибу. І він вернувся. Проходячи там, де колись був рясний сад, запримітив маленьке деревце. Його серце забилося швидше й він мерщій узявся до праці. Обкопав деревце, підсилав добрива кругом. Поставив тичку й прив'язав деревце до неї, щоб росло струнке й високе. Загородив довкола дратвою сіткою, щоб часом хтось або щось не ушкодило його. У час посухи підливав свіжою водою. Старанно вибирав гусінь, щоб не нищила молодих листочків.

Знову прийшла весна й деревце нагородило садівника за його труд. Обсипалося білорозовим квітом, що милував очі й наповнював серце надією.

(Додаток для виховників): Ви добре знаєте, про яке дерево йде мова, товариство. І ви знаєте, що квіт скоро обсиплеться, бо такий є закон природи. Зате, на його місці виростуть нові овочі. Зірвіть же собі по грушечці й візьміть зі собою в дальшу мандрівку. Черпайте з неї сил до праці. А зернятка посадить. Нехай по цілій Україні виростуть пластові дерева до яких приходитимуть хлопці й дівчата. Хай під ними учаться, як служити Богові й своєму народові.-

15 II. 1991.

МАЙСТРУЄМО

22

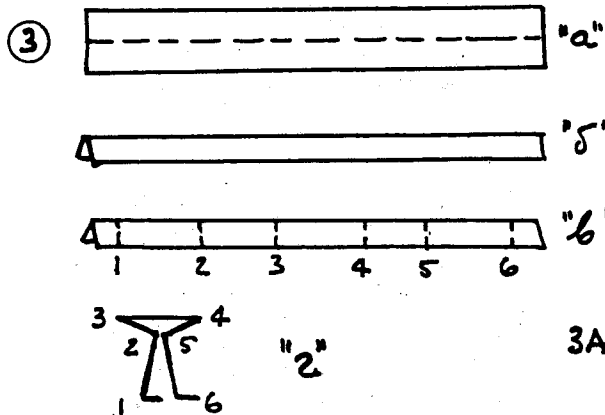
ВЕЛИКОДНЕ КУРЯТКО

ГОЛОВА І ДЗЮБИК КУРЯТКА
ПАСОЧКИ ПАПЕРУ, ОДИН СКРУЧЕНИЙ
В КРУЖОК, ДРУГИЙ ЗІГНУТИЙ У ФОРМУ
ДЗЮБИКА.

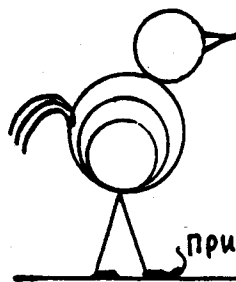
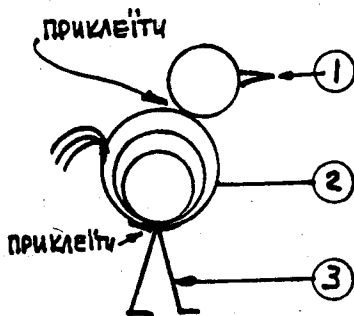

ТУЛУБ І ХВОСТИК КУРЯТКА
ПАСОЧКИ ПАПЕРУ СКРУЧЕНІ В КРУЖКИ
І ПРИКЛЕЄНІ ВНИЗУ. ІНШІ ПАСОЧКИ
ПАПЕРУ ПРИКЛЕЄНІ ЯК ХВОСТИК.

НОГИ КУРЯТКА

ПАСОЧОК ПАПЕРУ "а", ЗІГНЕНИЙ
В ПОЛОВИНУ ПО ДОВЖИНІ ЩОБ
БУВ БІЛЬШЕ ШТИВНИЙ І МІГ
ПІДДЕРЖАТИ ТУЛУБ І ГОЛОВУ
КУРЯТКА "б" ТА ЗІГНЕНИЙ
ЗА ЧИСЛАМИ 1-6 ЯК НА "в" І "г"

ГОТОВЕ КУРЯТКО

приклеїти ноги до картону

ЗАВВАГА ДЛЯ ВИХОВНИКА.

ПЕРЕД ЛІПЛЕННЯМ КУРЯТКА НА ЗАНЯТТЯХ РОЯ, ВИХОВНИК
ПОВИНЕН САМ СКЛЕЇТИ КУРЯТКО ДЛЯ ВПРАВИ ТА РІШИТИ
ПРО ШИРИНУ ПАСОЧКІВ І ВЕЛИЧИНУ КУРЯТКА.

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ

Писанки — по-мистецькому розписані великодні яйця — належать до найкращих виробів українського народного мистецтва. Історія походження писанок сягає в сиву давнину українського народу, і того часу була пов'язана з поганським культом прославлення вічного закону весняного пробудження всього живого на землі.

Прикрашення писанок, яке й способом виконання й узорами є різне, виразно відзеркалює високий рівень мистецтва українського народу, його здібність сприймати квітучу природу своєї батьківщини, та й увиразнює талант стилізувати й утворювати всілякі орнаменти, яких так багато є на писанках.

Група орнаментів, що найбільше поширена на українських писанках, показує різноманітні знаки вселенної і сонця. Їхня основа — символічне зображення сонця, що є джерелом світла й життя. За формою своєю вони різні. Наприклад на писанках з Пряшівщини, з Перемищини і Лемківщини „зорі“ й „сонця“ виглядають як розетки; на писанках з Одещини вони як рубінові зорі; на писанках із Західного Поділля вони відносно реалістично представляють весняне сонце. Однак одними з найдавніших варіантів цього солярного знака слід вважати „павучки“ зі Східного Полісся й „крутороги“ поширені по всій Україні.

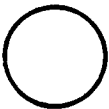
Ці символи й знаки захоплювали й інтригували артистів, археологів та науковців етнографії здавна, і їх дослід доказав, що писанка має довгу історію, яка сягає у дохристиянські часи. Тут можна розрізнити два етапи: передхристиянський з першим її розквітом, та християнський з піднесеною — надприродною інтерпретацією цієї символіки.

Перший розквіт писанки припадає в перше тисячоліття перед Христом і є тісно пов'язаний з релігійними ідеями культу предків і соняшно-солярного культу. Передісторична людина, без книжок, техніки й науки, була спроможна пізнати дуже добре, що без сонячного світла на її батьківській землі ніщо не може процвітати й рости, й що вона — людина не може жити без люблячої дбайливості предків. Із цього пізнання зростали релігійні уявлення предків, як і шанування солярних тіл, що тоді мало своє оправдання, і це пізнання дало початок писанці. Щоб привітати зростаюче весняне сонце та прикликати його життєдайну силу на дім й поле, зродився культ, в якому велике ритуальне значіння мало сире яйце з розписаними цілющими знаками — писанка, та однобарвне зварене яйце — крашанка.

Про всі ці речі знаємо ми тільки зі здогадів, археології й етнографії та у зв'язку з символікою на писанці, яка часто вказує на цілком архаїчні знаки стародавньої доби. Ще потрібно багато часу й розшуків, поки ми зрозуміємо ці знаки з усіма їх особливостями.

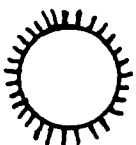
Із впровадженням в Україну християнства починається час відродження й піднесення українських релігійних звичаїв. Немає в Європі другого краю, де б перехід з передхристиянства в християнство пройшов так гармонійно, як в Україні. Християнство не тільки прийняло більшу частину давніх звичаїв солярного культу, але дало тим предкам обрядів і звичаїв нову християнську інтерпретацію і підняло до нового розквіту.

Так — сире розписане яйце — в передісторичних часах поняття життя, що в подібі курчатка проривається крізь лушпинку, в християнському розумінні стає символом воскреслого Христа, який поборовши печать гроба, дарує людству вічне життя. Подібно, знаходять свою інтерпретацію всі символи на українській писанці.

Колесо — як знак злуки найвищого спокою з напруженою силою, є завершенням досконалості, образом Вічності Божої й представленням тієї безсмертності, яка виявляється в природі безперервним повторенням відродження життя.

В загальнохристиянському розумінні, колесо є символом безсмертності й будучого небесного існування, як теж образом безконечної Божої любові.

Сонце — як центр і підстава небесних просторів, є дателем світла й життя. Бог — це світло, — й тому сонце є символом Бога — головно Христа. У наших літургійних молитвах ми часто звертаємося до Христа, як до Сонця-Правди.

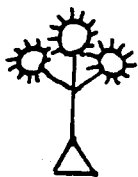
Хрест — четверо-ріг, як символ всевітту, є знаком чотирьох сторін світу, чотирьох вітрів, чотирьох пір року й чотирьох темпераментів.

В християнстві хрест — це святий знак відкуплення, яким Церква все починає, благословляє й освячує. Тому належить йому серед християнських символів перше місце.

Трикветр — є символом вогню, безсмертності та мужеської й материнської сили.

В християнстві, це символ Пресвятої Трійці. Із вписаним в середині колесом — це символ Божого ока.

Дерево життя – як космічне дерево, є символом небесної осі й скарбницею життя; з'єднує у собі тривалість і минулість, стійкість і рушійність, силу й слабкість, вершини й низини; це символ безпереривно відновлюючої природи.

Від раю, через Голготу на апокаліпсис, – має дерево у Святому Письмі центральне місце. Із багатьох і різних понять можна видігнути суттєве, а саме: дерево – це поняття всього доброго й вартісного; це образ Божої Мудрости, вкорінення у Божу Волю й в Боже Довір'я.

Спірала – є знаком вегетативної й органічної плодючости, і як знак сонця, є володаркою бігу часу; Числа 7 і 12 належать до цього аспекту сонця; Це теж символ порядку містерії літургійного року.

Триріг – це знак святого числа 3 і три-божества. Число 3 є символом симпатії й порядку, й тому клясичним числом культових повторень.

Зоря – є знаком неба, визначенням порядку небесних тіл і потвердженням соняшного божества.

В християнстві зоря, це знак Христового царства. Св. апостол Павло називає зорю образом вибраних у вічності, – а найясніше з усіх вибраних світить Марія-Матір Ласки; як рання зоря, вона передсказує схід Сонця – Христа.

Свастика – це знак святого вогню й сонця.

В християнстві свастика є символом Величчства Божого. В ранньому християнстві свастика є вживана як охорона перед злими духами.

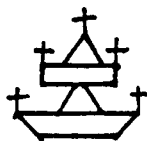
Блискавка – це небесний вогонь, рівночасно караючий і освячуючий; це поява соняшної сили й вістун божественного; до чого вона діткнеться, те стає освяченим.

В християнстві це блиск Божої Ласки.

Колосся й зерно – є уосібленням предків святою їжею й осідком соняшного божества.

У вчасному християнстві колосся символізує Воскресіння, Містерію Христа й Божого Царства. Пізніше стає колосся виявом і символом Святої Тайни Євхаристії.

Церква-Вежа – це символ святої гори, якої верхи сягають до небес. Вона є теж знаком стремління до висот. Церква й дзвіниця в християнстві є покликом для людей і символом стремління до вічності.

Граблі – це символ дощу із небесного шпихліра, який доставляє первісну одність горішньої й долишньої води, що вийшла з неба й землі.

В Старому Завіті дощ є прообразом обіцяного Спасителя; в Новому Завіті символом ласки й благовісти науки Святої Євангелії.

Гілка – як частинка, представляє цілість дерева й тому є культово важним символом.

Це образ повної живучости Божої Ласки, завжди свіжої чесноти та добрих діл. Свячена лоза є охороною проти хворіб та затіїв злих сил. Гілка Зелених Свят є первенцем природи, даром весняної квітучости й символом безконечного життя та Божої Ласки.

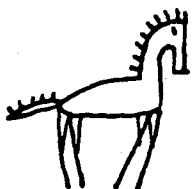

Дубовий листок – як частка дуба, в якого так легко вдаряє грім, і який є осідком божого грому, символізує силу богів погоди.

В Святому Письмі дуб є святим знаком повноти життя Божого Люду й символом Божої справедливости.

Півень – вістун дня, є провідником божого сонця й сторожем добра проти зла та: улюбленою звіринною жертвою. В християнстві півень, як вістун світла, є символом світла – Христа, світла, яке побороло темряву. Птиці символізують чесноти Святих, їхню вільність від земних дібр, та їх взнесення до Бога.

Кінь – В архаїчній мітології Бог-Сонце їде через небо на огнених конях. Кінь є рівнож символом невтомного руху сонця й нестримної швидкості пливучої води.

В християнстві кінь, це образ безстрашного віщуна віри, який летить у світ, готовий на смерть.

Риба – представляє воду, її елемент життя, і так, як вода, є символом життя й смерті. Через її надзвичайну спроможність помноження, є вона широкопоширеним знаком щастя, здоров'я й життя.

В християнстві, це символ новохрищених.

Олень – Ріг оленя є символом проміння сходячого сонця. Із тією символікою світла злучується поняття рятуючого переможця, хоронителя, дороговказувача й провідника смерті. В християнстві олень є образом шукання Бога і взаємної помочі.

Українські писанки вже з давніх часів вважались за зразок високого мистецького відчуття. Навіть Тарас Шевченко, бажаючи висловитися про красу українського села, написав: Село на нашій Україні – неначе писанка. Про писанки є багато легенд і розповідей та приказок. Одна висловлює таку думку: В світі існуватиме любов так довго, поки на землі писатимуть писанки.

Діти ²⁵ Співають

ФІЯЛОЧКИ

(На Мелодію "Ой, у Полі Нивка")

Зеленіє травка,
Запахна муравка,
Дивуються, чудуються
Богданчик і Славка.

А з тієї травки
До Богданка й Слави
Заглядає синя квітка
Наче очі мавки.

Пишна, наче панна
Квіточка весняна,
Та й прибралася багато
Мов в велике свято.

У росі перловій
Міє квітка брови
Міє очка, міє вушка
Квітка чепурушка.

А на квітці бджілка
Грає, мов сопілка,
В неї здавна люба-славна
З квіточкою спілка.

Квітка їй медочок
Сипле у збаночок,
А за те їй бджілка грає
Дзвонить, мов дзвіночок.

І радіють діти,
Що сонце їм світить,
Весна квітом обсипає
Яблунові віти.

ХОР ЛІСОВИХ ДЗВІНОЧКІВ

(Слова П. Тичини)

Ми дзвіночки,
Лісові дзвіночки,
Славим день,
Ми співаєм,
Дзвоном зустрічаєм
День! День!

Любим сонце,
Небосхил і сонце,
Світло - тінь,
Сни розкішні,
Все гаї затишні:
Тінь! Тінь!

Линьте хмари,
Ой, прилиньте хмари
В ясний день.
Окропіте,
Нас нашелестіте:
День! День!

Хай по полю,
Золотому полю
Ляже тінь,
Хай схитнеться
Жито, усміхнеться:
Тінь! Тінь!

"Сотий вогник - нова іскра"

Новацький Танок

Огірочки

Повільно

Діти беруться за руки, витягуються в одну лінію. Передні завертаються до задніх, ніби в'ються. Двоє останніх піднімають вгору руки, — а всі проходять попід руками, співаючи:

Ой ви́йтеся, огірочки,
Та в зе́лені пуп'яночки,
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.
Ходить жучок по жучині,
А жучина по деревині.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.
Дайте, хлопці, око́лота,
Пове́зем жучка до боло́та.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.
Жучок плаче у боло́ті.
Дівки скачуть у зо́лоті.
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.
Чи ти, жучку, пи́ска не маєш,
Що ти, жучку, рі́зко не граєш?
Грай, жучку, грай,
Тут тобі край.

О́колот, о́коліт — сніп житньої со́ломи,
обмолочений нерозв'язаним або перев'язаним
після обмолоту

М О Р Е

Дотепний грач стає напереді, а за ним чергою стають другі, не тримаючись себе. Провідник каже приміром "Море припливає" і підносить руки в бік. "Море виступає на беріг", підносить руки вгору. "Море б'є об сушу", дає руки наперед, згинаючи і простуючи їх напереміну. "Море хвилює", підносить руки в боки і махає ними, то вперед, то назад. При тім провідник не стоїть, лише відповідно до рухів рук іде малими або великими кроками, скаче, присідає, сяде, кладеться на землю, зірветься даліше в хід. Всі інші мусять те саме робити. Успіх гри залежить від дотепу того, що провадить.

Щ У П А К

Найменше 20 грачів уставляються двійка за двійкою (дворяд). Двійкові звертаються лицем до себе і тримаються ціпко за обі руки. На одному кінці кладеться на руки стоячих попри себе пар один з легших грачів. Кладеться на плечах, головою в напрямі протилежного кінця і старається лежати так, щоби в клубках і в колінах все був випростований. Руки свої закладає на груди. Грачі гойдають того щупака і посувають його даліше сусідам, аж пересунеться по руках на другий кінець. Провідник забави підхоплює щупака попід пахи і помагає йому зіскочити на рівні ноги. Осторожно!

Ж А Б К А

Грачі стають у ряд, один за другим, три кроки від себе. Перший робить виклин правою ногою, праву руку опирає об праве коліно, ліву об ліве удо і згинається допереду, лицем удолину. Другий розбігається, опирається обома руками об плечі першого і, перескочивши його, прибирає таку саму поставу, як перший. Третій розбігається, перескакує в той сам спосіб першого і другого і уставляється, як оба перші. Слідуючі роблять так само. Послідній перескакує всіх. Це може йти прямо, або кругом.

Я Щ І Р К А

Стоячи три кроки один за другим, прибирають грачі поставу розкрачну. Другий з ряду перелазить на чвораках попід ноги прешому й уставляється три кроки даліше в розкрачці. Третій перелазить попід першого і другого і т.д. Ящірку можна получити з жабкою.

Р А К

Двох стають до себе плечима й беруться зігнутими раменами попід лікті. Згинаючись допереду, підносить один другого напереміну. Виконують цю вправу на місці, або обидва порушуються з місця в тому напрямі, який є приказаний.

Самодіяльна Гра

«Сірий Орел Владзьо Мельник

ПИСАНКИ

(Великодня сценка на одну дію. Давнє повіря про писанку)

Дієві особи: Ведучий
 Мати (молода жінка)
 Хлопчик Йоан.
 Дівчинка Міра
 Дівчинка Лідія
 Тета Магдалина.

Кімната. Посередині стіл і три дзиглики. Діти при столі бавляться. Мати, сидячи, шие.

ВЕДУЧИЙ (перед куртинею): Діялося це тоді, коли по Святій землі в Єрусалимі ходив Син Божий Ісус Христос. А було це в часі великого жидівського свята "Пасхи". /Завіса піднімається/.

МАТИ: Залишіть, діточки, тепер забави. Поскладайте свої іграшки і допоможіть мені прибрати хату. Треба приготувитися до свят.

ЙОАН: Матусю, я піду на вулицю бавитися.

МАТИ: Ні, синочку, там тепер не можна, небезпечно. По вулицях повно воїнів на конях женуться.

МАГДАЛИНА (входить): Добрий день, Маріє. Як мається, діточки?

ВСІ. Добрий день, тето.

МАГДАЛИНА: Я оце до вас ледве добилася. Там таке діється в місті, що я ще ніколи не бачила.

МАТИ: Чула я про це, ще вчора. Не знаю, що це за люди. Напевно до цього хтось їх підмовляє. Я чула, що це фарисеї та книжники таке роблять. Подумай, - хочуть випустити вільним того розбишаку Вараву.

МАГДАЛИНА. Так, а цього невинного осудили на смерть, на розп'яття. Цілу ніч його били, мучили. Коли вивели його перед юрбу, то ці, ошалілі, кричали: "Розпни, розпни його". Це було страшне.

МАТИ. Сам Пилат обмив руки від такого присуду. Він сам вірив у його невинність.

МАГДАЛИНА: Тепер ведуть його на гору Голгофу. Несе, бідний - сам - величезний, тяжкий хрест.

ВСІ: Ох, яке це страшне!

МАГДАЛИНА: А я оце принесла вам кілька яечок на свята.

МАТИ: О, дякую тобі, Магдалино. Я саме назбирала кілька своїх, щоб продати та дещо купити дітям на свята. Кажу тобі, відколи стала вдовою, то дуже важко мені тепер з діточками жити.

МАГДАЛИНА: Так, про це я добре знаю. Але Бог дасть, може якось покращає тобі.

МАТИ: Та тільки й на Бога надія.

МІРА: Мамо, всі дівчатка хваляться, що будуть мати щось нове на свята. А ми будемо мати також щось нове?

МАТИ: Не журіться! Оце тіточка Магдалина принесла нам яечка. Маємо кілька своїх, продамо і тоді куплю для вас, що буде треба.

ДІВЧАТКА: Дякуємо тобі, тето і тобі, матусю (обіймають їх).

МАТИ: Збирайтеся, діточки - ти, Йоане і ти, Міро. Підете до діда Якова і продасте йому наш яечка.

МАГДАЛИНА: А обережно ідіть дорогою, бо тепер дуже небезпечно на вулиці.

ДІТИ: Добре, тіточко (беруть клунок, де мати в хустинку загорнула яечка і виходять).

ЛІДІЯ: Матусю, чи ти знаєш, що я хотіла б мати на свята? Нові ходачки.

МАТИ: А вже ж. Усім щось куплю.

ЛІДІЯ: Тето, а хто є той чоловік, що його хочуть убити? Чи він такий поганий?

МАГДАЛИНА: Ні, дитинко, він не є поганий і вини в ньому ніякої немає. Він навчав людей, щоб усі жили в згоді, були добрі, нікому кривди не робили, жили, як Бог приказав. Він знає все. Він є великий пророк.

ЛІДІЯ: О, мені його так жаль!

/За сценою звук кінських копит. Голоси: "Геть з дороги, геть звідсіль, а то конем прожену! Поможіть йому нести хрест! О, о, упав, не має сили. Ідіть геть, тікайте, діти з дороги!" В хаті всі дивляться в бік сцени, слухають голосів. По хвилині входять Йоан з Мірою. Хлопець закривавлений).

ВСІ: Що сталося?

МІРА: Ми з Йоаном ішли дорогою і якраз тоді надійшли люди і воїни. А всередині йшов чоловік, що ніс величезний хрест. Видно було, як з чола сплив йому піт з кров'ю. Був втомлений і хрест важкий, бо він під ним упав.

ЙОАН: Мені жаль стало його, я підбіг до нього, щоб допомогти йому піднятися.

МІРА: Так, і я також, та воїн на коні як закричав на нас!

ЙОАН: Ще й конем наїхав на мене. Я, тікаючи з дороги, впав у рів і всі яєчка у клунку побив. От, тепер пропала моя шапочка нова!

МІРА: Моя свитка!

ЛІДІЯ: І ходачки нові!

МАГДАЛИНА: Бідні діточки!

МАТИ: Що ж робити, вже так, видно, Бог судив, щоб у те велике свято ти без шапочки ходив.

ЙОАН: Та я вже не плачу, мамо, бо Той, що ніс хрест більший біль і жаль терпів.

МАТИ: Твоя правда, сину. А подай но сюди вузлик, сиротятко ти моє, може я ті побиті яєчка ще всмажу, хай вечере хоч буде. (Розв'язує вузлик, раптом скрикує:) Аахх!!

ВСІ: Що воно таке?

МАТИ: Гляньте: тут же яєчка всі ціленькі, ще й як гарно малюнками вдяглись!

ДІТИ (разом): Яка краса, які прекрасні писанки!

МАТИ: От, тепер ми в місті добре їх продамо.

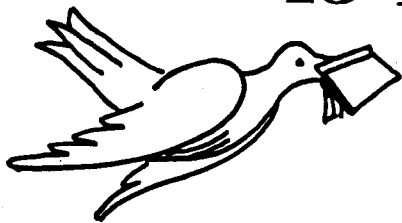
ДІТИ (радіючи, скачуть): Ха, ха, буде шапочка нова. І жупанчик! І ходачки!

МАТИ: Так, це чудо він учинив. Це великий пророк, син Божий. За ваші сльози і добре серце Він вас поблагословив. /Завіса/.

Лютий, 1970.

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

31

ПІДВОДНЕ ЦАРСТВО

— Підводне царство — це царство риб. Воно дуже давнє і дуже дивнє. Настільки давнє, що ми й не знаємо, як риби називалися насправді. Кажуть, що справжнє їхнє ім'я було **цівс**, але у нас і в інших наших родичів-слов'ян такого слова немає. Проте збереглося воно у наших давніх сусідів. Так, литовці на рибу кажуть **жувіс**, а латвійці — **зівс**. Обидва слова схожі на **цівс**, правда?

— А чому ж ми кажемо **риба**?

Тиміш прислухається до притишеного голосу бабуні, яка розповідає Оксанці чергову «казку про слова».

— Давні люди, наші предки, вважали, що коли на березі хтось скаже **цівс**, то якийсь товстий, неповороткий **цівс** — сом або зубастий прудкий **цівс** — щука почують своє ім'я, одразу ж здогадаються, що прийшли по них, і заховаються в глибинах на самому дні річки. Тому люди й замінили справжнє ім'я на несправжнє.

— Бабуня Оксанці пояснює значення слова **табу**, тільки не називає його, — посміхається подумки Тиміш.

— От люди і взяли слово, яким у ті часи німці називали гусінь, — веде свою розповідь бабуня. — Тоді це слово вимовлялося як **руппа**, **руппе**, пізніше

з нього утворилося слово **риба**. Люди мислили собі так: почувши, що на березі розмовляють про якусь гусінь, ледачкуватий сом буде й далі арімати у холодку під корчем, так що й з берега його видно буде. А рибалка своїм сачком сома — хап! І сом прокинується вже на березі...

— А риби й справді нас чують? — думає Тиміш. — Треба буде запитати бабуню, як Оксанка засне.

Виявилось, що риби — досить обдаровані створіння: вони мають зір, слух, дотик, нюх, вони відчують напрям руху води. Більше того: риби не лише чують, а й самі «розмовляють» за допомогою плавців та іншими способами. Найголосніше «розмовляють» тропічні риби. Ми по-старому говоримо «німий, як риба», а виявляється, що можна сказати: «Чого ти верещиш, як ставрида?»

Назви рибам давали ті народи, які з ними найчастіше зустрічалися уже в сиву давнину. Так, з грецької мови прийшли до нас назви ставрида, скумбрія, кефаль, пелагида, з фінської мови — салака, з естонської — кілька. Слов'янськими є назви **риб вобла** і **окунь**.

Колись у давньоруській мові було слово **облай**, яке означало «круглий». Назвали так цю рибу тому, що в неї широка спинка і круглі боки. Ми звикли бачити її плоскою — висушеною або копченою. А ім'я їй давали рибалки, які постійно бачили її живу, рухливу, округлу — **облу**, **воблу**.

Риба окунь — наш добрий знайомий: водиться в річках і озерах по всій нашій країні. Це риба-«окастик», найпомітніше в її зовнішності — великі очі. Назва її утворена від слова **око** суфіксом **-унь**, якого вже давно немає серед діючих «живих» суфіксів. Значить, давно **окуня** так називали.

Назва **риби осетер** прийшла до нас з давньої литовської або німецької тогочасної мови. Сама риба виділяється серед інших риб довговічністю і тими розмірами, яких вона може досягти, якщо не попадеться.

Нещодавно в озері Вашингтон, недалеко від американської столиці, було знайдено мертвого велетенського осетра. Він важив 408 кілограмів і був завдовжки більше трьох метрів. Навколишні жителі часом бачили його на поверхні і вважали, що в озері живе якийсь чудовисько — ніхто й не думав, що це риба. Уважно оглянувши цього осетра, вчені прийшли до висновку, що він народився на початку нашого століття і помер від старості.

Дослідники кажуть, що осетри бувають ще більші — до 6 метрів завдовжки. Це вже не осетер, а справжня акула!

Про акул багато говорити не будемо: надто вони страшні. Назва їх стала відома на наших землях десь у XVIII столітті. Прийшла вона до нас із скандинавських мов і означала спочатку — уявіть собі! — «людина». Так могли назвати її не інакше, як від страху і відчаю, майже беззахисні рибалки, які бачили акулу біля своїх невеличких і нешвидкокідних човнів.

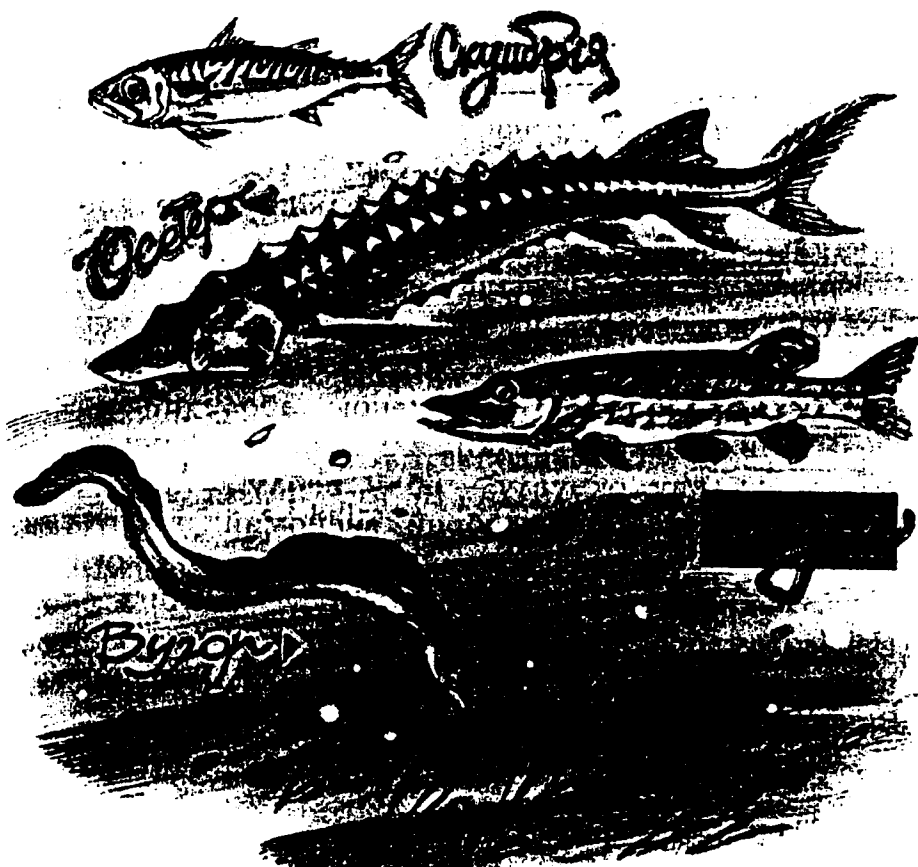
Є ще дві риби, різні за назвами, але схожі своєю незрозумілою поведінкою. Це **вугор** і **лосось**. Поведінка їхня, спосіб життя однаково таємничі, хоч у дечому прямо протилежні. Вугор живе собі у нас у річці, а потомство виводить аж у Саргасовім морі. Лосось живе в морі, а потомство виводить у річках, добираючись до цих річок за тисячі кілометрів, де після цього гине. Таємницею залишається спосіб «запам'ятання дороги». Багато висувалося пояснень цього дива. Остаточного нема.

А назви цих риб? Вугор дістав назву не в слов'янських мовах, хоч є це слово сьогодні в усіх слов'ян. Назва його означає «риба-змія», «вуж».

Слово лосось є лише у мовах тих слов'ян, які знали цю рибу. А от у південних слов'ян цього слова немає, бо немає і лосося у ріках, які впадають у Середземне і Чорне море. Походить назва риби лосось з півночі, і вперше засвідчена у давньонімецькій і давньоісландській мові.

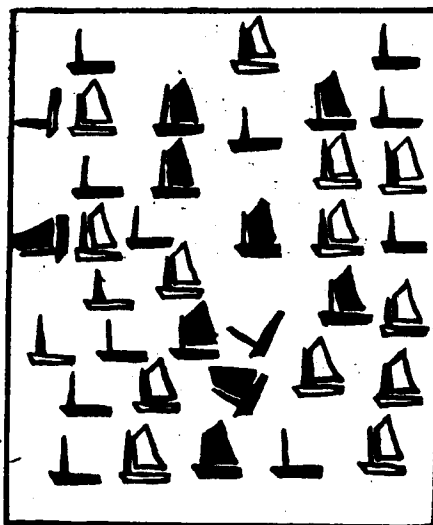
Це ми тільки з берега заглянули у воду. А скільки ще там усіляких чудес, там — на глибинах!

А. Т. Коваль
/«Життя і Пригоди Знайомих
Незнайомців»/

РОЗГАДАЙТЕ ?

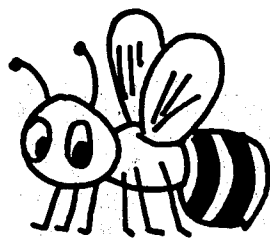
**ЧИ
ВИ
СПО-
СТЕ-
РЕЖ-
ЛИВІ**

Протягом п'яти секунд уважно подивіться на цей малюнок, а потім скажіть:

1. Скільки всього шлюпок тут намальовано?
2. Яких з них більше — білих чи чорних?
3. З піднятими вітрилами чи зі спущеними?

Можна влаштувати змагання з товаришами в три етапи: спочатку визначити загальне число шлюпок, потім — яких з них більше, білих чи чорних, потім — з піднятими чи спущеними вітрилами. На кожне визначення дається п'ять секунд і за кожне назване число шлюпок відповідна кількість очок.

ПРИКАЗКИ

Два рази йому казати не треба.

Ж Ж Ж

З мухи зробив вола.

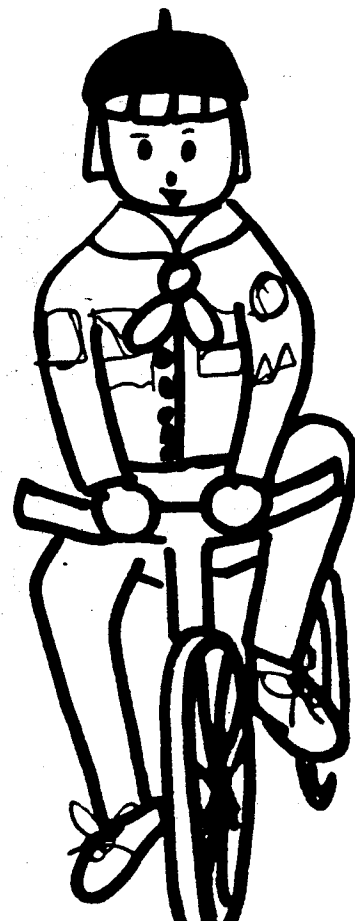
Ж Ж Ж

Не забігай поперед батька в пекло.

Ж Ж Ж

Обійдеться циганське весілля без марципанів.

Ж Ж Ж

ОРЛИНОМУ КРУГУ

Не рвали греблі і не вирували
В святій нестямі "Ті, що греблі рвуть"
І "Лісові Чорти" засумували
І "Вовкулаків" праведная лють
"Червоною Калиною" стікала...

Та Пласт, який Варшава розв'язала
В пустій надії зніщить і забудь,
Який Москва піввіку шельмувала,
Втрачав юнацтво, та не втратив Суть
І аж ніяк не втратив ідеали!

Орлам, що іскру Пласту зберігали
Крізь всіх часів криваву каламуть,
У час, як іскра полум'ям заграла,
Низький уклін! Поки Орли живуть,
Я вірю - Україна не пропала!

В. Окуневський, "Кульбас"
12. 02. 91, Славське.

Рій "Вовки" на змагу. Третій справа - бр. "Кульбас"

Привіт від учасників ВИЩІЙШОГО КУРСУ УПН

РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ

u. 100

УКРАЇНА 1991

F. C. ...

[Handwritten signatures and stamps:]

TATO
Сам Микс
К. Тедрик
НОВЫЙ МИЛ МО

К. Теддиус

Брат, Мур &
Дарн Берин.
Братин Анагеник
(и. у. (кор. Кирин))
Малови & А. Кирин

Федерация
Красноярский край
Васильев
С. С. Сова
Марина Артем
Наталья Федоровна (всезная)
Динь
Юлия Тодор
Тур

Список имен

НАТАЛКА ЛІТВИКОВЕЦЬ
М. РІВНЕ

[illegible]

Copa Cyperus Bergensis

ОПІКУН "КУРЧАТ"
ПРИЧИН "МАРКІАН Г.
ПІЗНИК /

сест. Оксана
Куровеньке
братик.
Дружок Вася

РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ

ч.100

УКРАЇНА 1991

БРАТЧИКИ НА ЗБІРЦІ

МАЙСТРУВАННЯ

ЧЛЕНИ ПРОВОРУ ЗА СНИДАНКОМ

СЛУХАЄМО КАЗКИ ПРИ ВОГНИКУ

САМОДІЯЛЬНА ГРА

СТОРОЖЕМ ВОГНИКА - СЕСТР. ЕВА ПЕТЮК, КРАЙОВА
КОМЕНДАНТКА УПН У ПОЛЬЩІ

ГОЛОСИ УЧАСНИКІВ

100-І РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ

РОВ 100. Надзвичайно - корисна - цікава - потрібна - вчасна. Чудово!

Ж Ж Ж

Зайняття були дуже цінні і важливі для мене. Велике Вам дякую.

Ж Ж Ж

Вважаю Раду Орлиного Вогню потрібною і необхідною. Використовувати у навчанні, у методиці, специфіку нашого регіону.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню була дуже корисною і потрібною для мене і для майбутнього Пласту на Україні.

Ж Ж Ж

Я думаю, що Рада Орлиного Вогню дуже, дуже мені подобалася. Я хочу, щоби ще раз відбулася!

Ж Ж Ж

Готуйсь! Рада Орлиного Вогню дала мені дуже багато корисного і багато цікавого, було дуже цікаво. Дякую вам за всі прикладені сили. Готуйсь!

Ж Ж Ж

Я дуже задоволена з того, що потрапила на Раду Орлиного Вогню, адже я взяла тут багато корисного для себе.

Ж Ж Ж

Я безмежно задоволена з того, що ця Рада Орлиного Вогню відбулась саме у нас на Україні. Вона мені принесла дуже багато користі. Я по-справжньому, до кінця осмислила, як треба працювати з новацтвом. Думаю, що РОВ стануть традиційними. Щиро Вам вдячна Сірій Орел Орест, Сіра Орлиця Людмила, братчику Маркіян і сестричко Оксчана. Готуйсь!

Ж Ж Ж

Я переконана, що ця Рада Орлиного Вогню дала нам дуже багато, а особливо цього пластового духу. І ми всі з нетерпінням будемо чекати нових зустрічей і таборів.

Ж Ж Ж

Я вважаю, що Рада Орлиного Вогню була дуже корисна. На терени України це перший вишкільний табір, який дав нам стільки знань про Пласт, але часом гутірки були, на мою думку, трохи заскучними. Мені здається краще було б, як би всі активніше приймали в них участь.

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню була проведена ефективно та організовано. Саме в такий спосіб її необхідно проводити. Дякуємо за чуйність, високий професіоналізм та патріотизм. Цей Вогник дасть багато іскор, яким ми не дамо загаснути.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню була дуже потрібною і корисною, як для мене особисто, так і для моїх братчиків.

Ж Ж Ж

Боже Великий! Молю Тебе за нашу грушечку, за нашу Україну!

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню буда для мене дуже корисна. Я взяла для себе дуже багато. Тепер по приїзді до дому я буду знати, як правильно поводитися і виховувати своїх новачок. Дуже добре, що ця Рада була на Україні

Ж Ж Ж

Я не буду писати високих, гарних слів. Лише хочу сказати спасибі за те, що тут я зрозуміла, що тільки праця на благо України, якою б важною вона не була, допоможе звільнитися нам від ганебних пут і Пласт є тією організацією, яка виховує наше покоління дійсно вільним.

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню - це подія в моєму житті. Неабияка! І сподіваюсь, що зможу донести до новачок те, чого Ви хотіли нас навчити. Дякую, щиро

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню працювала дуже добре, з повною віддачею сил, енергій. Я дуже багато для себе взяла про пластову роботу. Дуже Вам вдячна, велике спасибі. Хотіли б отримувати Ваші журнали.

Ж Ж Ж

Ми їхали з Івано-Франківська на вишкіл з бажанням щось трохи скористати для нашої роботи в Пласті. Вишкіл перевершив всі наші сподівання - це, так би мовити, ще один інститут. Дуже вдоволена, дуже вдячна.

Ж Ж Ж

Для мене тут пройшло очищення душі. Вогник ватри завжди буде зігрівати мене. Бракне слів.

Ж Ж Ж

Мені не дуже сподобалась Рада, хоча праці туди було вкладено багато, але вона була майже неорганізованою. Я бажаю, щоб слідуюча Рада відбулася на більше високому рівні. Я дуже вдячна представникам діаспори за їхню титанову працю.

Ж Ж Ж

Все було добре, хай буде ще ліпше! Спасибі за хвилини радості, що ними були сповнені всі дні, поки горіла ватра Орлиної Ради.

Ж Ж Ж

Я знаю, що цей тиждень, що я провела у Славську, займе велике місце у моєму житті.

Ж Ж Ж

Вишкіл впорядників УПН пройшов на високому методичному рівні. Вишкіл був забезпечений матеріально, вдало вибране місце і час, завдяки старанням О. Криського забезпечений літературою. Виховники з Америки провели вишкіл на високому методичному рівні.

Ж Ж Ж

Дуже добре є те, що ви приїхали до свого народу з тим, щоб дати приклад щирої любові і самопожертви для нашої рідної України. Без сумніву, ті виховниці, котрі запалилися вашою енергією, вашим бажанням завжди служити Україні, рознесуть її по усій українській землі.

Ж Ж Ж

Програма була дуже корисною для мене, бо взнала багато нового. Але часом було дуже нелегко. Але це може того, що перший раз беру участь у вишколі. Велике спасибі вам за все!

Ж Ж Ж

Широкосердечно дякуємо за ці чудові дні, проведені тут, на нашій неньці-Україні зі своїми братами й сестрами з діаспори. Дай Вам, Боже, многих літ життя, нехай воно буде щасливим, мирним, добрим! Слава Ісусу Христу! Слава Україні!

Ж Ж Ж

Я рахую, що Рада Орлиного Вогню є дуже корисна.

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню дала мені дуже багато корисного і цікавого. Щиро Вам всім дякую!

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню принесла море прекрасних хвилин, була надзвичайно корисною і цікавою. Дякую Вам за це! Прикладу всі сили для того, щоб стати справжньою пластункою.

Ж Ж Ж

Вважаю, що вишкіл пройшов добре. Але необхідно було краще організувати устрій.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню була надзвичайно вдала. Я взяла для себе багато корисного. Щиро дякую Вам за те, що я пізнала стільки хороших друзів! Щиро дякую! Готуйсь!

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню дала мені дуже багато. Я вперше на вишколі і дуже мало була обізнана з Пластом. Заокеанські пластуни додали мені ще більше натхнення, любові до нашої рідної України.

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню дала мені можливість більше наблизитись до дітей новацького віку, зрозуміти, що їм потрібно.

Ж Ж Ж

Рада Орлиного Вогню принесла новий струмінь чистого животворящего повітря для мене. Велике і щире дякую. Слава Україні!

Ж Ж Ж

Я прожила тут чудові хвилини. Чар новакування сповнив мою душу. Дякую сердечно за цю Орлину атмосферу. Готуйсь!

Ж Ж Ж

Вважаю, що такі вишколи дуже потрібні і від них велика користь усім.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню була корисною, пізнавальною і повчальною.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню була дуже потрібною для мене і України.

Ж Ж Ж

Вважаю, що Рада Орлиного Вогню дала багато і потрібного. Дай Бог, щоб цей вогонь розгорівся по всій Україні.

Ж Ж Ж

Я, братчику, Руслан, з Дніпропетровська (Січеслава) вважаю, що все, що відбувалось за цей час тут у Карпатах, є дуже корисним для нашого народу, нашої нації. Готуйсь! Скоб!

Ж Ж Ж

Добре те, що Рада відбулася. Недобре: Нас могло би бути менше, тоді би якість роботи була вищою.

Ж Ж Ж

Не можна сказати словами і передати ті почуття, які виринають в нас під час Ради Орлиного Вогню. Все було корисно і добре організовано, а ті незручності, які були - це ніщо в порівнянні з ділом, яке продовжуємо від вас. Дякую за ті знання і досвід, який ви нам перевели.

Ж Ж Ж

Сердечно дякую за ці дні проведені з Вами, за те, що навчили нас того, що в нас вже було забуто.

Ж Ж Ж

Все, що робиться на благо України і службі Богові, є не те, що корисне, а необхідне! Такою роботою є відродження Пласту. Я дуже задоволений, що сюди потрапив.

Ж Ж Ж

Час зустрічі у Славську на вишколі пройшов і ідем ми додому. Дай Боже вишколу життя і Україні милій волю! Широкосердно дякую вам братчики і сестро Орест, Маркіян та Людмила за щирість, працю і снагу. Дякую за відкриття очей на Пласт. Усіх земних Вам благ.

Ж Ж Ж

Ця Рада дала мені дуже багато знань і я хочу пообіцяти Вам, що ці знання я використаю для відродження розвитку Пласту на Україні.

Ж Ж Ж

Ця Рада Орлиного Вогню була кожному з нас дуже потрібною і корисною. Дуже Вам дякуємо! Впевнений, що Пласт на Україні відновиться. Ми ніколи не забудемо про цей табір. Готуйсь!

Ж Ж Ж

Ця Рада Орлиного вогню в наших серцях збережеться на довго. І всі ми дякуємо вам за те, що ви нас ввели в цю велику гру.

Ж Ж Ж

Ця перша рада повинна запам'ятатися всім нам. Бо на цій раді я особисто вперше познайомився і захопився тою великою ідеєю, яку ви проповідуете. І кожен з нас поширить її на всі куточки нашої Вітчизни. Дуже вам дякую. Готуйсь!

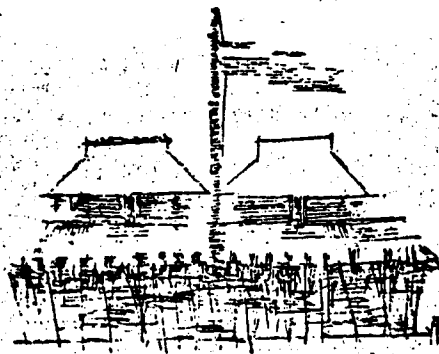
Ж Ж Ж

Все було добре. Найкраще було б, як би ми жили в одному приміщенні і без чужих людей в ньому (лише ті, хто є на вишколі).

НОВАЦІВО З МОРЕШНА НА ЛИСТОПАДОВОМУ СВЯТІ 1990

ІДУ до табору

І ще одну сторінку у книзі мого життя записую до кінця. Таким сірим, сірим чорнилом, як останні дні шкільного року.

...Незадовго оберну картку й на другій сторінці вгорі врисую ясною краскою наголовок: „Вакації“...

Яка інакша, як багато ілюстрована буде ця нова сторінка в порівнянні до попередих!

БО Я — ІДУ ДО ТАБОРУ!

ІДУ — назустріч таборовикам, з якими ділять мене таборіві спомини, ранні вставання, зимні купелі, карні звіти й спільні похвали з минулих літ. Тягне мене також до тих, що їх ще не знаю, але до яких вже чую симпатію, бо вибрали те, що і я.

ІДУ — з темної кімнати, з хмар міської куряви, під ясно - зелені брезентові шатра, в гостину до гірських вітрів, рвучих потоків, стрімких провалів, прастарих лісів, слідити іскри палаючих ватер, поборювати страх нічних стійок, привикати до гуку громів та блисків лисаков.

ІДУ — бо манить мене праця в гурті, бо люблю творити нове життя в молодечому пориві, радості, зусиллі, бо вчуся поборювати в собі втому, спрагу, сонність та ліниство. Подобається мені життя вільне, хоч уняте в карби дисципліни, але своє, рідне.

ІДУ — бо є у мене хотіння змагатися і перемагати, щоб стати сильним, здоровим, відважним, незломним. Але також хочу навчитися цінити перемогу противника, якщо вона заслужена.

Табір — це моя школа.

Тому вибираюся й ніщо не всилі здержати мене в моїй постанові.

...Незадовго оберну картку й на другій сторінці вгорі врисую червоний, як полум'я першої таборової ватри наголовок...

роч.

"На Сліді"

Червень 1939

Вид на табір у Лаврові

Таборовий комунікат

К.В.О.М.М. подає:

З відомих причин ми змушені пересунути речинці другої черги організованих нами таборів, яктеж частинно змінити місцевості, що в них табори ті відбудуться. В другій черзі організуємо осьтакі табори-оселі:

1. На Остороді для хлопців в віці 7-14 літ від 29 липня до 24 серпня цр. Оплат 45.- зол.
2. У Славську для дівчат в віці від 9-13 літ, від 29 липня до 22 серпня цр. Оплата 45.- зол.
3. На Соколі для дівчат в віці від 14—18 літ від 29 липня до 20 серпня ц. р. Оплата 40.— зол.

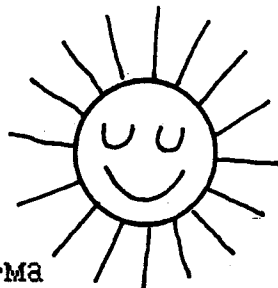
"На Сліді", серпень 1938

Працюють над прикрашенням табору

Орляча Розвага

47

Стукають у двері. -Хто там? -Карний розшук. - Нікого нема дома. - А хто говорить? - Говорить Київ. Вісімнадцята година.

Ж Ж Ж

-Степане, москалі в космос полетіли! -Що, всі? -Та ні, тільки один. -Ну то чого ти мене розбудив?

Ж Ж Ж

В магазині покупець звертається до продавця: -Скажіть, у вас немає м'яса? -У нас немає масла, а м'яса немає в магазині, що навпроти.

Ж Ж Ж

Йде пустелею чоловік, помирає від спраги. Раптом бачить - колодязь. Щодоуху мчить до нього і кричить: -Вода! Вода!!! З колодязя висувається голова: -Де?

Ж Ж Ж

В літаку Львів - Рига до кабіни пілота вривається терорист і наставляє пістолет до його голови. Терорист: -Летимо в Стокгольм! Пілот: -Летимо в Радехів. Терорист: -Летимо в Стокгольм! Пілот: -Ні, в Радехів. Терорист: -Чому в Радехів? Пілот: -А ти у тої бабки з кулеметом спитай.

Ж Ж Ж

В Англії розвелась сила-силенна щурів. Вчені всіх країн сушили голови над проблемою, але нічого не придумали. Нарешті розв'язку винайшли японці і запросили за винахід два мільйони доларів. Вони зробили маленьку електронну мишу, яка за собою заманила всіх щурів в океан і там вони всі потопились. Одержали японці гонорар, сідають у літак відлетіти додому, аж тут вбігають троє: -Даємо десять мільйонів, тільки зробіть нам такого маленького москалика.

Ж Ж Ж

-Слухай, Міську, твоя корова курить? -Ні, а що? -То, певно, тоді твоя стодола горить.

Ж Ж Ж

Онук питає в діда: -Діду, а правду люди кажуть, що в нашій стрісі захований пістолет? -Та, де там. -Діду, а правду люди кажуть, що в нашій стодолі захована гармата? -Та де там. -Діду, а правду люди кажуть, що в нашому ставку підводний човен плаває? -От що неправда, то неправда.

Ж Ж Ж

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!
Скільки є всіх пластунів в Україні? Олесь

ДОРОГА ОЛЕСЮ!
Не знаємо точного числа, бо там що дня прибуває багато нових членів до Пласту. Сама пластова станиця у Львові мала на початку квітня 569 членів, а в цілій Україні пластунів вже є більше, ніж тисяча.
Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Я одержав листа від одного студента з України, який радить, щоб листи до нього адресувати російською мовою, бо так вони скорше зайдуть. А як ти гадаєш?
Михась

ДОРОГИЙ МИХАСЮ!
Урядовою мовою в Україні є мова українська. Ніколи не зрікайся своєї національної гідності тільки заради якоїсь вигоди. Сорока.

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Я чула, що на ЮМПЗ-92 має внацтво зголошуватися парами. Чи я можу поїхати з Джаном? Він мій найліпший "Бой-френд". Майра

ДОРОГА МІРО!
Ті пари, то мають бути по двох хлопців, або по дві дівчини. А всі учасники ЮМПЗ мусять бути членами Пласту й знати українську мову. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Я переписуюся з пластунами в Україні й хочу їх відвідати. Який дарунок можу їм узяти?
Петро

ДОРОГИЙ ПЕТРЕ!
Найкраще візьми два повні пластові однострої. Сорока

Ж Ж Ж

3 M I C T

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ. Звіт 13 Ради Орлиного Вогню.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ.....	
А Ялиці Шуміли... - Сірий Орел Орест.....	6
Орлина Ватра.....	9
Основи Виховання Новацтва - Старий Орел.....	10
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ? Казка про Дерево - Сірий Орел Орест.....	20
МАЙСТРУЄМО.....	
Великоднє Курятко - Сірий Орел Денис.....	22
Українські Писанки.....	23
ДІТИ СПІВАЮТЬ.....	
Фіалочки.....	25
Хор Лісових Дзівночків - П. Тичина.....	25
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК. Огірочки.....	26
ІГРОВИЙ КУТОК - І. Боберський.....	
Море.....	27
Щупак.....	27
Жабка.....	27
Ящірка.....	27
Рак.....	27
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Писанки - Сірий Орел Владзьо Мельник.....	28
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА: Підводне Царство - А. Т. Коваль.....	31
РОЗГАДАЙТЕ?.....	34
ПРИКАЗКИ.....	34
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	
Орлиному Кругу - В. Окуневський.....	35
Привіт з Ради Орлиного Вогню.....	36
Рада Орлиного Вогню ч. 100 - фотомонтаж.....	37
Голоси Учасників 100-ї Ради Орлиного Вогню.....	40
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ.....	
Іду до табору.....	46
Таборовий Комунікат.....	46
ОРЛЯЧА РОЗВАГА: Українські Анекдоти.....	47
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	48

=====

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ":

Сіра Орлиця Христя Санторе	- 10.00 дол.
Сіра Орлиця Оксана Тарнавська	- 30.00 дол.
Пл. сен. Яро Гладкий	- 45.00 дол.
Сіра Орлиця Соня Кульчицька	- 30.00 дол.
Пл. сен. Мотря Міланич	- 10.00 дол.

ШИРО ДЯКУЄМО!

XX